

Oqartussanut suliassaqarfimmilu sulisunut **ILIUUSISSATUT ILITSERSUUT**

NUUMMI Meeqqanik Inuusuttunillu kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik
ilisimasaqartoqartillugu imaluunniit pasitsaassisoqartillugu

Kommuneqarfik Sermersooq
Kalaallit Nunaanni Politiit
Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik

Imarisai

1.0 Aallaqqaasiut	3
1.1 Siulequt	3
1.2 Upalungaarsimanermi siunertaq	3
1.3 Iliuserisassanut ilitsersuutip imarisai	4
1.4 Iliuserisassanut ilitsersuutip pingaaruteqassusia	4
1.5 Iliuserisassanut ilitsersuummi najoqqutassatut atorneqartussat	5
2.0 Nassuiaatit	5
2.1 Kinguaassiuutitigut atornerluineq sunaana?	5
2.2. Ernummatigisaq sunaava?	6
2.3 Inatsisinut tunngassuteqartut	7
3.0 Siusissukkut paasisaqarneq – Suliamik ingerlatsisunut meeqqanik inuusuttunillu ulluinnarni sullissisunut ilitsersuut	9
4.0 Iliuserisassatut periarfissat	15
4.1 Ulluinnarni meeqqanik inuusuttunillu sullissinermik suliamik ingerlatsisut iliuusissaannut ilitsersuut	15
5.0 Siunnersorneqarnermut katsorsartinnermullu neqeroorutit Kommuneqarfik Sermersooq – Nuuk	35
6.0 Ilanngussat	39
6.1 Kinguaassiuutitigut atornerluineq pillugu sulianut tunngasumik ataqatigiissaarilluni ataatsimiinneq – Kalaallit Nunaanni Politiit aamma Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivik	39
6.2 MEEQQANIK OQALOQATIGINNINNERNUT INNERSUUSSUTIT	41
Pingaarnertut kommunimi sullissisunut	41
Sulisut sullissanut salliusut pingaarnerutillugit (ilinniartitsisut, perorsaasut, angerlarsimaffinni paarsisartut, ilaqutariit angajoqqaarsiaasartut, peqqinnissaqarfimmi sulisut il il.)	43
ASSILIARTALIUSSAT	44

1.0 Aallaqqaasiut

1.1 Siulequt

Kinguaassiuutitigut atornerluineq meeqqanut inuusuttunullu annertooujussuarmik kinguneqarsinnaavoq.

Meeqqat inuusuttullu kinguaassiuutitigut atornerlunneqarnermut illersorneqarnissamik pisinnaatitaaffeqarput, aamma meeqqat inuusuttullu taakkua illersorneqarnerat inersimasunit akisussaaffigineqarpoq. Suliamik ingerlatsisutut aamma oqartussaaffeqarfinni sulisutut immikkut akisussaaffeqarpugut, meeqqat inuusuttullu kinguaassiuutitigut atornerlunneqarnermik aqquasaagaqartillugit immikkut isiginnittaaseqassalluta aamma qisuariaateqassalluta. Tamanna ilisimasani avitseqatigiinnermik, piginnaanngorsarnermik/ineriartornermik aamma iliuuseqarnermik piumasaqaatitaqarpoq.

Taamaattumik Kommuneqarfik Sermersooq, Kalaallit Nunaanni Politiit aamma Nunatsinni Peqqinnissaqarfik suliasaqarfiit arlallit suleqatigiinnermik aallartissipput, ataatsimoorluni aamma ataqatigiissaagaasumik Nuummi meeqqanik inuusuttunillu kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik siusissukkut paasisaqarsinnaaneq aamma sulianik ingerlatsisinnaanerit siunertaralugit. Suliassaqarfiit peqataasut upalungaarsimanermut pilersaarummik ataatsimoorussamik ineriartortissipput meeqqanik inuusuttunillu kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasunut tunngatillugu iliuusissanut ilitsersuutitut atuuttussamik.

1.2 Upalungaarsimanermi siunertaq

Suliassaqarfiit arlallit suleqatigiinneranni siunertaavoq, meeqqat kinguaassiuutitigut atornerlunneqartut pillugit

suliani upalungaarsimanermik pilersitsissalluni.

Upalungaarsimaneq tulluuttunut tapertaassaaq:

- Suliamut piginnaanngorsarneq: Oqartussaaffeqarfinni sulisutut aamma suliamik ingerlatsisutut suliamut tunngasunik naammaginartumik ilisimasaqarpugut kinguaassiuutitigut atornerluineq ilisimaneqartillugu imaluunniit pasitsaassisoqartillugu qisuariaateqarsinnaalluta.
- Siusissukkut paasisaqarneq aamma iliuuseqarneq: Oqartussaaffeqarfinni sulisutut aamma suliamik ingerlatsisutut meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerlunneqartunik siusissukkut paasisaqarsinnaanermut aamma sulianik passussisinnaanermut pikkorinnerulissapput.
- Susassaqarfiit arlallit suleqatigiinnerat Suliassaqarfiit peqataasut meeqqanik inuusuttunillu oqartussaaffeqarfinni sulisunut aamma suliamik ingerlatsisunut najoqqutassanik assigiissaakkanik pilersitsissasut, kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik ilisimasaqartoqartillugu imaluunniit pasitsaassisoqartillugu atornerlunneqartussanik. Taassuma saniatigut suliassaqarfiit arlallit suleqatigiinnerisigut qulakkeerneqassaaq suliniutissaq sapinngisamik pitsaanerpaq piaarnerpaamik ataqatigiissaarneqassasoq aallartinneqarlunilu, meeqqap pisariaqartitai illersorneqarnissaalu qitiutillugit.
- Katsorsaaneq: Meeqqat inuusuttullu kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasut sapinngisamik atornerlunneqarnermik pisup kingorna paarnerpaamik sakkortuumik nalaataqarsimanertik pillugu katsorsartinnermik pitsaasumik neqeroorfigineqassasut. Aammattaaq suliamik ingerlatsisunut ajornanngitsunnguamik takuneqarsinnaassaaq katsorsaaneermik neqeroorutit assigiinngitsut suussusersisinnaanerit.

1.3 Iliuserisassanut ilitsersuutip imarisai

Iliuserisassatut pilersaarut immi immikkoortunik marlunnik imaqarpoq: Immikkoortup aappaani ilisimasat piginnaasallu aappaanilu iliuuserisassatut periarfissat.

Immikkoortoq siulleg, ilisimasat aamma piginnaasat tulluittunik imaqarpoq:

1. Nassuiaatit: Taaguutit nassuiaataat kinguaassiuutitigullu atornerluisarneq pillugu ilisimasat, kiisalu inatsisitigut aalajangersakkat attuumassuteqartut.

2. Siusissukkut paasisaqarneq: Innersuussutit aamma ilisimasat oqartussaaffeqartutut aamma/imaluunniit suliamik ingerlatsisutut kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik paasiniaasoqarsinnaaneranik meeqqani inuusuttunilu ilisarnaatinik qisuariaatinillu "atuaasinnaalerneq" aqqutigalugu.

Immikkoortup aappaani iliuuserisassatut periarfissat tulluittunik imaqarput:

3. Iliuseqarnermi aqqutissat: Oqartussaaffeqartutut aamma/imaluunniit suliamik ingerlatsisutut kinguaassiuutitigut ator-

nerluisoqarneranik ilisimasaqalernerimi imaluunniit pasitsaassa-qarnermi iliuuserisassatut ilitsersuut atorlugu qanoq iliornissaq sukkasuumik tamakkiisumillu paasineqarsinnaavoq

4. Katsorsartinnissamut periarfissat: Iliuserisassanut ilitsersuummi aamma nalunaarsugaapput meeqqat/inuusuttut katsorsartinnissaannut periarfissatut innersuussutigineqarsinnaasut Nuummi neqeroorutaasut.

Iliuserisassanut ilitsersuut ukiumut ataasarluni nutarterneqartarpoq.

1.4 Iliuserisassanut ilitsersuutip pingaaruteqassusia

Meeqqap imaluunniit inuusuttup kinguaassiuutitigut atornerlunneqarneranik ilisimasaqarnermi imaluunniit pasitsaassa-qarnermi oqartussaaffeqarfimmi sulisut aamma suliamik ingerlatsisut akuttunngitsumik akunnattoornartumik inissisimasarput imaluunniit pitsaanngitsumik inissisimasarput, qanoq iliornissaq nalornissutaasarpoq imaluunniit suliamik ingerlatseqqinnissaq nalornissutaalluni. Kinguaassiuutitigut atornerluinernik suliat tamarmik assigiinngitsuupput. Taamaattumik najoqqutassat sorliit malinneqassanersut aamma qanoq tulleriinneqassanersut nalornissutaasarpoq.

Iliuserisassanut ilitseruut allannguisinnaavoq:

- Kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik suliat sukka-suumik eqqortumillu iliuuseqarfiginissaannik qulakkeerineq.
- Meeqqap/inuusuttup pitsaanerpaamik ikiorneqarneranik iliuuseqarneq, sapinngisamik sukkanerpaamik ikiorsiinertut iliuuseqarnernik aallartitsinikkut.
- Suliamik ingerlatsisut aamma oqartussaaffimmik suliallit meeqqamik/inuusuttumik ikiorsiinissaq pitsaanerpaaq siunertaralugu suliassaqaarfiit arlallit suleqatigiinneranni sulisutut atuuffiisa allallu atuuffiinik erseqqissaalluni takussutissiortoqassaq.
- Qulakkeerneqassaaq, meeqqamut pitsaannerusussaq suliamik ingerlatsineq tamakkerlugu pingaartinneqassammat

1.5 Iliuserisassanut ilitseruummi najoqqutassatut atorneqartussat

Iliuserisassanut ilitseruut atuutissaaq atornerluisoqarnera pillugu ilisimasaqalernermit imaluunniit pasitsaassaqalernermit isumaginninnikkut ikorsiissutitut iliuuserisassat aallartinneqarnerat aamma pinerluttulerinermi eqqartuussisulersuunnerup naammassineqarnera tikillugit.

Iliuserisassanut ilitseruut uppersaataavoq "uumassusilik", taanna ukiumut ataasiarluni aqqissuunneqartassaaq. Aqqissuussinermi nakkutigineqartassaaq inatsisit allannguuteqarnerat aamma suliassaqaarfiit assigiinngitsut iluanni aqqissuussaannermut tunngasut.

Suliassaqaarfinni assigiinngitsuni sulisut inatsisit atuuttut naapertorlugit akisussaaffii, pisinnaatitaaffii aamma pissaaffii pillugit ilitseruunneqassapput aamma Iliuserisassanut ilitseruummik atuineranut tunngasumik. Ilitseruut oqartussaaffeqarfinni sulisunut aamma sulianik ingerlatsisunut ulluinnarni suliamik ingerlatsineranni tigoriaannaassaaq nutarterneqarsimassallunilu.

Suliassaqaarfinni tamaginni KAA-ambasadørit aamma inuit qitiusumik saaffigineqartartut toqqakkat kinguaassiuutitigut atornerluinermut tunngatillugu imaluunniit iliuuserisassanut ilitseruutip atornissaanut nalornisoqartillugu aperineqarsinnaassapput imaluunniit siunnersorneqarnissamik aqqutissiuunneqarnissamilluunniit pisariaqartitsinermi saaffigineqarsinnaassapput.

2.0 Nassuiaatit

2.1 Kinguaassiuutitigut atornerluineq sunaana?

KAA - Upalungaarsimanermik suleqatigiinneq iliuuserisassanut ilitsersuummut tunuliaqutaasoq Pitsaaliuinnermut Isumagin-ninnermullu Aqutsisoqarfiup kinguaassiuutitigut atornerluineq pillugu nassuiaataanik aamma atugaqartuupput.

Meeqqanik inuusuttunillu kinguaassiuutitigut atornerluineq ima nassuiarneqassaaq, iliuuserisag imaluunniit sammisag sunaluunniit kinguaassiornermut tunngassuteqartoq:

- Meeqqap imaluunniit inuusuttup ukiuni imaluunniit ineri-simanini pissutigalugu iliuuserisat paasisinnaangippagit imaluunniit iliuuserisat akuerisinnaangippagit atorner-luineq pineqassaaq.
- Meeqqap imaluunniit inuusuttup inuttut aamma/imaluun-niit timikkut imminut naalagaaffigaluni naleqartinnera innarlerneqarpat.
- Atornerluisoq meeqqap imaluunniit inuusuttup nam-mineersinnaanginneranik atornerluippat, imaluunniit atornerlunneqartup pisariaqartitaanik tunngaveqartumik atornerluisup nammineq pissaaneqartutut inissisimaffini atornerluppagu.
- Inuiaqatigiinni inatsisit atuuttut aamma/imaluunniit pissusissaasut nalinginnaasut unioqqutinneqarpata.

Iliuuserisat imaluunniit sammisat kinguaassiornermut tunngasut assersuutigalugu tassaasinnaapput qanigisamit atoqatigineqarneq, kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliorneq, attuaneqarneq, kujanninneq imaluunniit kinguaassiuutitigut allatut atoqatiginninneq il il. Atornerluisoq inersimasuusinaavoq kisianni inuusuttuusinnaavoq meeraalluniluunniit. Kinguaassiuutitigut atornerluinerup sakkortussusianik annermik paasisaqarniaraanni suli erseqqinnerusumik immikkoortiterisoqarsinnaavoq:

- Timi atorlugu kinguaassiuutitigut atornerluineq (attuua-nertaqanngitsumik atornerluineq):
- Kinguaassiuutitigut atornerluinerit ilaatigut timi atorlugu ajorpaat ass. kinguaassiuutitigut sammisagarnissamut kaammattuineq, pornonik isiginnaartitaaneq, kanngut-taatsuliortup pisariaqartitaanik sunniisumik assilisinneq filmilartinnerluunniit, inuusuttumik inersimasumilluun-niit tissarsartumik imminulluunniit kinguaassiuutitigut pissusilersorluni attualaartumik isiginnaarneq, inuusut-tumik inersimasumilluunniit atisaqarani takutittumik isiginnaarneq il il.
- Timi atorlugu kinguaassiuutitigut atornerluineq (attuua-nertaqartumik atornerluineq)
- Ass. kuninneqarnikkut, kinguaassiuutitigut pissusilersor-luni misigissutsinik takutitsinikkut, atisaqarneqarnikkut, kannguttaatsuliortup kinguaassiuutaanik attuinikkut,

nammineq atisaqarani atisaqarluniluunniit attualaarne-qarnikkut il il.

- Atornerlunneqarneq utsukkut imaluunniit itikkut kujatsinnikkut aamma pinngitsaalisalluni atoqatigiinneq (attuuanertaqartumik atornerluineq).

Nassuiaatit assigiinngitsut atornerluinerullu qanoq ittuneranik immikkoortitsinerit eqqartunngilaat atornerluineq sioqqullugu qanoq (tarnikkut) iliuuserineqarsimasut, imaluunniit qanoq sivistutisumik atornerluisoqarsimaneranik ingerlatsisoqarsimaneq. Taamaattumik pingaaruteqarpoq atornerluinerumut tunngasumik pissutsit suulluunniit maluginiarneqarnissaat meeqqamut imaluunniit inuusuttumut atornerluinerup nanertuutaanerata paasinissaanut.

2.2. Ernummatigisaq sunaava?

Ernummatigisamut uuttuut sakkussaavoq atornegartussaq, meeqqap imaluunniit inuusuttup pissusilersuutaa pillugu nalorninermi inuttut namminerisamik ajornartorsiummik passussinissamut imaluunniit meeqqap imaluunniit inuusuttup pissusilersuutaa pillugu qanoq ernumatiginissamut paasiniaatitut. Uuttuummi qalipaait qorsuk, sungaartoq aamma aappaluttoq atornegartarput nalerisimannginneq imaluunniit ajornartorsiutip sakkortussusiat nalunaarsorniarlugu, kiisalu tapersersorneqarnermik pisariaqartitsinerup annertussusiat nalunaarsorniarlugit. Ernummatigisamut uuttuut danskisoortoq nittartakkami uani takuneqarsinnaavoq: januscentret.dk/bekymringsbarometer/. Tassani takusinnaavatit pissusilersuutit sorliit immikkoortuni sorlertiinnersut.

Tunngaviatigut ernumatigisamut uuttuummi qalipaait immikkoortitikkanut tulluuttunut atuupput:

Qorsuk tassaavoq meeraq/inuusuttoq ukiuminut naleqqut-tumik nalinginnaasumillu pissusilersorpat. Ajornartorsiutit ilaqutariinnit namminernit aaqqinneqarsinnaapput imaluunniit paaqqinnittarfik/atuarfik peqatigalugu aaqqinneqarsinnaapput.

Sungaartoq meeraq imaluunniit inuusuttoq ima pissusilersorpoq imaluunniit meeqqamut isumassuisut (aamma allat) imaluunniit inuusuttoq ima pissusilerpoq immikkut maluginiarneqarnissamik pisariaqartitsilluni aamma im-maqa akuliuffigineqarnissamik. Ajornartorsiutit ilaqutariit

attaveqaatai, atuarfik/paaqqinnittarfik aamma ilaqutariit suleqatigiillutik aaqqinniassavaat.

Aappalaartoq meeraq imaluunniit inuusuttoq imaluunniit meeqqamut isumassuisut (aamma allat) imaluunniit inuusuttoq ima pissusilersorpoq, erngerluni akuliunnermik iliuuseqartoqartariaqarluni. Ajornartorsiut isumaginninnermik oqartussaaffeqartunit, Politiinit aamma immaqa Peqqinnis-saqarfimmit akuliuttoqarnissaanik pisariaqartitsivoq.

Taakkua saniatigut pingaaruteqartorujussuuvoq kinguaas-siutitigut atornerluinerumik suliani sapinngisamik siusinner-paamik akuliuffiginissaa. Siusissukkut paasisaqarneq pillugu immikkoortoq 3 takujuk.

2.3 Inatsisinut tunngassuteqartut

2.3.1 Nalunaaruteqartussaaitaaneq

Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsi-saat nr 20, 26 juni 2017-imeersumi § 15-imi allassimavoq, innuttaasoq kinaluunniit ilisimasaqaleruni meeqqap inger-lalluannginneranik, peqqissusianik ineriartorneranilluunniit navianartorsiortitsisumik meeqqap inuunermi atugaqar-neranik kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqarnissamik pisussaaffeqarpoq. Pisortatut nalunaarutiginninnermik ingerlatsisutut nalunaarutiginninnermi nalunaarsuiffissaq uaniittoq atornegassaaq: sermersooq.gl/kl/nalunaarute-qarnerit/

2.3.2 Nalunaaruteqartussaaneq sakkortunerusoq

Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr 20, 26 juni 2017-imeersumi § 16-imi allassimavoq, Innut-taasoq kinaluunniit isumaginnittoqarfimmi, atuarfeqarfimmi peqqinnissaqarfimmiluunniit kiisalu ulluunerani paaqqinnit-tarfinni sulisut sulinerminnut atatillugu Inatsisartut Inatsisaat una malillugu meeqqamik ikiorserneqarnissamik pisariaqar-titsisumik ilisimasaqaleruni, kommunimut ingerlaannartumik nalunaaruteqarnissaminut sakkortunerusumik pisussaaf-feqarpoq. Tamanna isumaqarpoq suliamik ingerlatsisutut ulluinnarni meeqqanik inuusuttunillu sullissisutut nammineq akissarsiutigalugu suliffigisami ilisimasaqaleraanni imaluunniit pasitsaassaqaaraanni meeraq immikkut tapersersorneqar-nissamik pisariaqartitsisoq, taava nalunaarutiginninnermik suliaqartoqassaaq.

2.3.3 Nipangiussisussaataitanermit atasumik paasissutissiisussaataitaneq

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq, kap 8, § 28, imm.5 naapertorlugu, ingerlatitseqqinneq suliarineqassaaq suliassap suliarinerani pisariaqarpat imaluunniit oqartussaasut nakkutilliinermik imaluunniit misissuineramik suliassaminnik naammassinninnissaannik pisariaqarpat, ingerlatsisoqassaaq: Ingerlatitseqqinneq suliassap suliarinerani pisariaqarpat imaluunniit pisariaqarpat oqartussaasut nakkutilliinermik imaluunniit misissuineramik suliassaminnik naammassinninnissaannut. Tamanna suliamik ingerlatsinerimi ima isumaqarpoq, suliat meeqqanik persuttaanermik aamma meeqqanik atornerluinermit tunngassuteqartut pillugit inatsisit tunngavigalugit nalunaaruteqartussaaneq nipangiussimasussaataitanermit sakkortunerusutut isigineqartoq.

2.3.4 Meeqqat tapersersorneqarnissaat pillugu inatsit naapertorlugu paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq

Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersoq § 51 naapertorlugu, meeqqap inuttut ilaquttaminilu atugarisai, inummut namminermut tunngalluinnartut pillugit paasissutissat pisortat akunnerminni paasissutigisinnaavaat. Taamaaliortoqarsinnaavoq paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq meeqqat atugarliortut pillugit siusissukkut sulianut imaluunniit pinaveersaartitsineramik suliaqarnermut atasumik. Paasissutissat tassaasinnaapput meeqqap ineriartorneranut aamma pissusilersuutaanut tunngasut, ilaqutariinnut tunngasut, atuarfimmuut tunngasut, peqqissutsimut tunngasut, sunngiffimmuut tunngasut, ikinngutaanut allanullu attuumassuteqarfigisaanut tunngassuteqartut. § 51-imi imm 2 naapertorlugu, meeraq pillugu paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq marluk tikillugit amerlassuseqartumik pisinnaavoq. Inatsisitigut pissutsit periarfissiipput inunnut aalajangersimasunik suliat pillugit suliassa qarfiit arlallit ataatsimeeqatigiinnerannik ingerlatsisoqarsinnaaneranut.

2.3.5 Politiinut unnerluutiginninneq

Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr 20, 26 juni 2017-imeersoq, §19, imm 4, kommunimi isumaginninnermik oqartussaasut nalunaarutiginninnermik tigusaqartoqarnerani ingerlaannartumik politiinut nalunaaruteqassapput, nalunaarutiginninneq persuttaanermik, kinguaassiuutitigut atornerluinermik imaluunniit sumiginnaanermik tunngassuteqarpat.

2.3.6 Pallitseqqusaannginneq, najueqqusaannginneq aamma peertitsineq

Inatsisitigut arlalinnik periarfissaqarpoq atornerluinerup kingorna atornerluisup aamma meeqqap akornanni attaveqatigiinnermik pinngitsoortitsiniarluni. Pissutsit taakkua uani erseqqissumik allaaserineqarput "pallitseqqusaannginneq, najueqqusaannginneq peertitsisarnerlu pillugu inatsit Kalaallit Nunaannut atuuttut".

Pallitseqqusaajunnaarsitaanermi inuup inoqatiminut oqaat-sitigut imaluunniit allakkatigut ujartuisinnaanera inerteqqutaalissaaq, § 1 naapertorlugu. Pallitseqqusaajunnaarsitaaneq ilaatigut aallartinneqartarpoq kinguaassiuutitigut atornerluinermik suliani, pinerluffigineqartup pinerluttumik attaveqarneq sapertussaattillugu, § 2, imm. 2, nr. 1 naapertorlugu.

Najueqqusaannginnermi inuup inoqatimi ineqarfianut imaluunniit inissisimaffianut aalajangersimasumik killiliussap eqqaaniinnissaa inerteqqutaasinnaavoq, § 3 innersuussutigalugu. Najueqqusaannginneq assersuutigalugu tunniunneqarsinnaavoq atornerlunneqarsimasumik pallitseqqusaannginneq illersuinertut naammannginneranik naliliisoqartillugu.

Pallitseqqusaannginneq aamma najuuteqqusaannginneq taamaallaat tunniunneqarsinnaapput meeraq atornerluisorlu najugaqatigiinngippata.

§ 7 naapertorlugu, inuk 18-it sinnerlugit ukiulik nammineq angerlarsimaffimmini najueqqusaannginneranik aalajangiisoqarsinnaavoq. Taakkua suliani inatsisinik unioqqutitsinernik sakkortuunik pisoqarsimatillugu atorneqarsinnaapput, pinerluttulerinermik inatsimmi §§ 74, 75 imaluunniit 98, kiisalu kapitalit 18-20, atornerluisoq aamma meeraq najukkami ataatsimi najugaqarsimatillugit. Peertitsineq aalajangerneqarsinnaavoq suliani ilimagineqarpat pinerluttuliortoq angerlarsimaannarnermigut pinerluttulerinermik inatsimmi pinerluttuliornernik taaneqartunik ingerlatsinnaasoq. Peertitsineq sivisunerpaamik sapaatip akunnerini 4 sivissuseqarsinnaavoq. Taamannak iliuuseqarnermik aallartitsiniarneq qinnuteqaatigineqassaaq, aamma ingerlatsinermut inatsisinut attuumassuteqarpoq Kalaallit Nunaanni Politiit suliassaqaarfiisa iluanni suliarineqartussaq.

2.3.7 Unnerluusummik taamaatitsinermi imaluunniit unnerluussinissamik tunuartsinermik nalunaarutiginninneq

Pinerluttulerinermik suliap inerneranumut tunngasumik ilisimasanik paarlaasseqatigiinneq nalinginnaasumik suliami peqataasunut attuumassuteqarpoq. Taamaattumik suliassaqaarfinni ataasiakkaani ajornartuuvoq suliap inernera pillugu paasissutissanik pissarsisinnaaneq. Taamaattoq Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 314 naapertorlugu immikkut aalajangersagaqarpoq. Tassani ima allassimasoqarpoq: "Unnerluusummik taamaatitsinermi imaluunniit unnerluussinissamik tunuartsinermi pasisaq allallu tamatumani soqutigisallit aalajangiinermik ilisimatinneqartassapput".

Taanna assersuutigalugu iluaqutaassaaq suliani pasisaq ulluunerani paaqqinnittarfinni assingusumiluunniit suliffeqartillugu.

3.0 Siusissukkut paasisaqarneq

Suliamik ingerlatsisunut meeqqanik inuusuttunillu ulluinnarni sullissisunut ilitsersuut

Paasissutissanik pissarsiffik: "Killiliisa Pitsaaliuinnermut Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfik

KINGUAASSIUUTITIGUT ATORNERLUINERIT QANOQ ILILLUTIT PAASSAVIGIT?

Meeqqat kinguaassiuutitigut atornerlugaasut sapinngisamik siusissukkut paasinissaat ilinniagalittut suliaasaavoq pingaarutilik. Tassaavorlu paasiniaaneq.

Paasiniaaneq ingerlatsineruvoq. Meeqqap kinguaassiuutitigut atornerlugaanera qanoq pineqarsimanerup meeqqamut paasissallugu oqaluttuarissallugulu ajornakusoortorujusuusinnaanera ilaatigut patsisaalluni paasineqarnissaa sivirusinnaavoq. Taamaammat paasiniaanermin annertuumik naammagittarnissaq piumasaqaataavoq. Meeraq eqqissiviipat qanoq innerata maluginiartuarnissaa, alapernaasernissaq misissuinissarlu ilinniarsimasup suliaasaraa. Meeqqap qanoq

innera ernumassutigigaanni, meeraq qanoq innera pillugu oqaloqatigineqassaaq. Taamaammat piareersimaffigissavarsi meeqqallu suut oqaluttuarissallugit piareersimanerannut killissarisinnaasaat ataqquutigalugu ilissinnik oqaloqateqarnissamut qaaqqullugit.

Kinguaassiuutitigut atornerlugaasimaneq isertuussinertaqarsinnaavoq. Imaassinnaavoq meeraanermin kannguttaatsuliortumit allanut oqaluttuareqqusaasimanngitsaq. Imaassinnaavoq soq taamannak pineqarsimaneq paasineqarsimanngitsaq aamma taamaattumik oqaasertalerneqarsinnaanngitsaq. Taamaammat ersiutit qisuariaatillu suut meeqqat inuusuttullu kinguaassiuutitigut atornerlugaasimasut takutissinnaasaat sullissisumik ilisimaneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Sullissisup paasisinnaappagit – tassalu meeqqat namminneq kinguaassiuutitigut atornerlugaanerminnik oqaluttuanngitsut paasippagit, amerlanerit piffis-

saagallartillugu ikiorneqarsinnaassapput. Ataani immikkoortuni meeqqat sammisaq taanna pillugu qanoq oqaloqatigineqarsinnaanerata, ersiutit qisuariaatillu suut maluginiarsinnaanerata atuarsinnaavasi.

Innuttaasut sullissisullu tamarmik meeqqap kinguaassiuutitigut atornerlugaanerani pasitsaassinermi isumaginnittoqarfimmut nalunaaruteqarnissamut pisussaaffeqarputtaaq. Meeqqanik sullissisutut meeqqamik apersuinissamut imal. meeqqap katsorsartinnissamik pisariaqartitsinerata misissornissaanut pisussaaffeqanngilatit. Tamanna politiit isumaginnittoqarfimmilu oqartussat akisussaaffigaat.

MEEQQAT KINGUAASSIUUTITIGUT ATORNERLUGAANERMINK OQALUTTUARNISSAMINUT AKIMMIFII

Aallaqqaammut nassuiarneqartutut meeqqanut kinguaassiuutitigut atornerlugaanerup oqaluttuarinissaa ajornaku-soorsinnaavoq.

Sammissap oqaluuserinissaata unamminarsinnaanerata ilinniagalinnit ilisimaneqarnissaa pingaaruteqarpoq. Meeqqammi kinguaassiuutitigut atornerlugaasup isertugaqarnini allatut takutinnarsinnaavaa. Meeqqap pissusilersornermigut isertugaqarnini takutissinnaavaa. Meeraq ass. pinnguaatinik aalajangersimasunik soqutigisaqarlunnartuusinnaavoq imal. misigisaminut assersuutitalinnik oqariataarsinnaasarluni. Pingaartumik meeqqat mikisut takorluukkarsaarutinik imminnulluunniit ataqatigiinngitsunik oqaluttuarsinnaapput.

MEEQQAT TAKUTITSERIAASAAT QISUARIARTARNERALLU

Meeqqat inuusuttullu assigiinngillat. Assigiinngitsunik qisuariaaseqartarput, ukiui inerisimassusaallu apeqqutaallutik assigiinngitsunik oqariartuuteqartarlutik. Meeqqat inuusuttullu kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliorfigineqarsimasut qanorpiaq qisuariartarnerat allattorsimaffinni allaqqanngilat. Taamaattorli matumani taaneqartut ilaatigooriarlutik qisuariaataasinnaasarpur. Ataani allassimasut meeqqap qisuariaatigisartagaanut tamakkiisumik allattuinerunngilaq. Meeraq matumani nalunaarsugaanngitsunik qisuariaateqarsinnaavoq.

Pissusilersornerup allanngornera

Meeqqap inuusuttulluunniit pissusilersornerata tassanngaan-naq allanngornera maluginiaruk. Assersuutitut ammasuulluni alapernaatsuusinnarluni mattoqqasunngoriasaalerneq. Pissusilersornikkut allannguuteqariasaarneq meeqqap inuunerani arlaatigut pisoqarsimaneranik tunngaveqarsinnaavoq. Pissusilersornikkut allanngorneq meeqqap atugarliorneranut ersiutaa-sinnaavoq. Meeqqat inuusuttullu sivilisumik kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliorfigineqarsimasut ilaat, atornerlugaaneq meeqqap ulluinaanut ilaalersimammat, pissusilersornermikkut allannguuteqarnermik takutitsisariaqannginnerat matumani maluginiassavat.

Utersaarneq

Meeqqat ilaat ineriartornermikkut utersaarneq unittoorner-luunniit atugarliornermut ersiutigisarpaat. Meeraqqatut oqalulernerneq imaluunniit siniffimmi quisoortalerneq anar-tarfigimmi quisinnaaneq nalunngikkaluarlugu assersuutitut taaneqarsinnaapput

- Inummik aalajangersimasumik iluarinngisaqarneq
Meeqqat inersimasumik imaluunniit inummik aalajanger-simasumik ilaqarnissamut akerliusinnaapput piumas-suseqannginnermilluunniit takutitsisinnaallutik.
- Ernumanartumik kinguaassiuutitigut pissusilersorneq
Meeqqat inuusuttullu kinguaassiuutinut tunngatillugu pissusilersornerat inersimasut atoqatigiittarnerattut pissuseqalerpat, assersuutigalugu meeqqap ukiuinut naleqqutinngitsumik kinguaassiuutinut tunngasunik pissusilersorpat, taava pissusissamisunngilaq inersi-masullu tamanna qisuariarfigissallugu akisussaaffigaat.

Meeqqap meeraqammi inersimasulluunniit kinguaassiuu-titigut killissaa qaangerpagu tamanna nalinginnaasumik pissusilersornerunngilaq. Meeraq ingasaassamik imminut inersartarpat assersuutigalugu pinngitsaalinertut ittu-mik tissarsartarpat/kinguaassiuutimik tagiartuisarpat, qisuariarfigisariaqarpoq. Meeraq ukiuminut naleqqutinngitsumik atoqatigiinneq kinguaassiuutitigullu iliuutsit pillugit eqqartuisarpat, taava malinnaaffiginerulernissaanut tunngavissaqarpoq.

Pissutissaqanngitsumik qissaserneq

Meeqqat amerlasuut kinguaasiutitigut kannguttaatsuliorfigineqarsimasut misigisarput misigisimasartik pillugit oqaloqatissaqaratik. Misigissutsinik iperarsimanngisanik annertuunik toqqortaqartarput, taakkulu qissaseriasaarnermik pilersitsisarsinnaallutik.

Sinissinnaannginneq sinnattupiluttarnerlu

Sinissaaleqineq sinnattupilunnerlu nalinginnaasumit akulikinneruppata immaqalu qisuariaataasinnaasunik allanik ilaqlarlutik, immikkut maluginiaanissamut tunngavissaqarpoq.

Aliasunneq nikallungarujussuarnerlu

Meeqqat kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliorfigineqarnerup kingorna aliasuinnaavinneq, kiserliorneq qanorlu iliuuseqarsinnaanngitsutut misigilersinnaasarput..

Kamassarneq aallaamanerlu

Meeqqat ilaat sakkortuumik pissuseqalersinnaasarput. Tamanna tassaasinnaavoq kamarujussuarneq imaluunniit meeqqanik inersimasunillu saassussineq. Meeqqat allat aallaamasarput suullu tamaasa sukkasoorujussuarmik ingerlattarlugit.

Ukkassisinnaanermik ajornartorsiuteqarneq

Meeqqat ilaasa qisuariaatigisarpaat suliamik imaluunniit pinnguaammik ataatsimik ingerlatsisinnaajunnaarneq. Tamakkiisumik isiginnittariaasaat killegalersarpoq, allamut saajanerulerlutik puigulertorsinnaasarlutillu.

Imminut ajoqutaasumik pissusilersorneq, imminut toqunnissamik eqqarsarneq - imminullu toqoriarneq

Meeqqat imminut kilersitertarsinnaapput (cutting), uutarinnaasarput allatulluunniit imminut ajoqusersinnaasarput. Imminut toqunnissaq eqqarsaataasinnaavoq allaat imminut toqoriarloqarsinnaalluni.

Imminut naleqartinnginneq, ikiorfeqannginneq sorusussuseqannginnerluunniit

Meeqqat imminut tatigiunnaarsinnaasarput suunngitsutullu isigilersinnaasarlutik.

Oqalukkumannginneq atuuttuartoq

BMeeqqat nipaatsutut pissuseqarsinnaapput allanullu akuliuk-kumassanatik. Tamanna kinguaassiuutitigut atornerlugaasimanerup isertuuteqquneqarneranik imaluunniit susoqarsimnersoq pillugu oqaluttuarpata kinguneqartinneqarnissaanik soorasaarneqarsimanermik patsiseqarsinnaavoq.

Timikkut ersiutit

Meeraq timikkut ersiuteqarpat, soorlu tilluusaqarpat, qanermi eqqaatigulluunniit kimillanneqarpat ajoqusersimappalluunniit, kinguaassiuutiminiit aniasoqarpat, kinguaassiuutitigut anniaateqarpat, kinguaassiuutitigut ingerlateqqittartunik nappaateqarpat assigisaanilluunniit ersiuteqarpat, ernumassaq tunngavissaqarpoq.

Naarlunneq niaqorlunnerlu

Meeqqat amerlasuut tarnikkut artornartorsiorsimanernut takussutissanik qisuariartarnerat atugarliornerannut takutitsisunik ersiuteqalersarput. Taakku tassaasinnaapput

naarlunnerit, niaqorlunnerit imaluunniit timikkut arlaatigut anniaateqarnerit. Tarnikkut artornartorsiorsimanernut takussutissanik timikkut qisuariatarnert nassuiaatissaqanngitsumik atugaasarpur.

Eqqiluisaarnermur tunngatillugu maluginartoq

Meeqqat ilaat eqqiluisaarunnaarsimarparsitarpur, atisanik ipertuunik atuillutik, errororumanatik uffartaratik. Akerlianillu meeqqat ilaat aamma ingasattajaartumik asattorusussuseqarsinnaappur.

Nerisarnikkur ajornartorsiuteqarnerit

Meeqqat ilaat nerinermur tunngatillugu akornuteqarsinnaappur soorlu anoreksi (imminur kaatsinneq) imaluunniit bulimi (nererujussuarneq naggataatigullu meriarneq).

Amigaatilimmik ingasaassamilluunniit kannguttassuseqarneq

Meeqqat ilaat assersuutigalugu atisanik angivallaartunik atornikkur timitik toqqorniartarpaat. Akerlianik meeqqat ilaat malunnavissumik peqqusaarparsitumik atisalersortarpur.

Ersiutit qisuariaatsillu assigiinngitsur kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliorfigitissimasunur kisimi atuutinngillat.

Qisuariaatsit meeqqap atugarliorneranur aammalu inuunermi aqqusaakkanur assigiinngitsunur ersiutaasinnaappur. Taamaammat suur meeqqap inuunerissusaanur sunniuteqarsinnaanerisa (assersuutigalugu paaqqinnittarfik, klubbimi avatangiisit, angerlarsimaffik, ikinngutit, ineriartorneq assigisaallu) isumaliutiginiissat pingaaruteqarpoq.

Ersiutinik qisuariaatinillu ernumanarsinnaasunik takusaqaraanni maluginiakkar allattorneqartariaqarpur taakkua pillugit aqutsisorisaq immaqa aamma suleqatit oqaloqatigiissutigineqarlutik. Amerlanertigut isumassarsiatsialaasarpur nalinginnaasur pillugit meeqqamik oqaloqateqarneq tassani qanoq inneranik paasiniaalluni. Piffissaq aalajangersimasur aaqjissuussasumik misissuineq immaqa aallartinneqarsinnaavur, piffissap ingerlanerani meeraq qanoq ingerlanersur malittariumallugu - aamma immaqa pisuni assigiinngitsuni meeqqap qanoq qisuariatarnernanik malittarinnekkumalluni, ass meeraq tatineqarsimasutur misigisimatillugu.

Meeraq ilisarimarpianngisat imaluunniit ullur tamaasa attaveqarfigineq ajukkar pillugu ernumassuteqaleruit, pingaaruteqarpoq paasissutissat taakkua allanur ingerlateqqinnissat - ass suleqatinnur meeqqamik ilisarimannittumur imaluunniit suliffeqarfimmi aqutsisumur.

4.0 Iliuserisassatut periarfissat

4.1 Ulluinnarni meeqqanik inuusuttunillu sullissinermik suliamik ingerlatsisut iliuusissaannut ilitsersuut

4.1.1 Oqaaseqaatit

Iliuserisassanut ilitsersuutip massuma suliamik ingerlatsisutut imaluunniit oqartussaaffeqarfimmi sulisutut meeqqamik imaluunniit inuusuttumik kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik pasitsaassaartoqartillugu imaluunniit ilisimasaqartoqartillugu suliassap qanoq ingerlanissaanut innersuussutaavoq. Ilitsersuut suliassaqaqfinnut attavigisanut sorlernut atuunneq naapertorlugu immikkoortitigaavoq, aamma suliamik ingerlatsisuuneq imaluunniit oqartussaaffeqarfimmik suliaqartuuneq.

Ilitsersuummi matumani **imm 1** pingaarnertut atuarfeqarfimmi aamma meeqqanik paaqqinnittarfimmi suliamik ingerlatsisunut tunnganeruvoq.

Ilitsersuummi matumani **imm 2** pingaarnertut peqqinnissaqarfimmi suliamik ingerlatsisunut tunnganeruvoq.

Ilitsersuummi matumani **imm 3** pingaarnertut kommunimi, inunnik isumaginnittoqarfimmi oqartussaaffeqarfinni sulisunut tunnganeruvoq.

Ilitsersuummi matumani **imm 4** pingaarnertut Politiini sullissisunut tunnganeruvoq.

Ilit suliamik ingerlatsisutut imaluunniit oqartussaaffeqarfimmi sulisutut pisumi aalajangersimasumi qanoq iliornissat nalornissutigigukku uanilu iliuusissatut ilitsersuummi akissutissaq nassaarisinnaanagu, aqutsisut qaninneq attavigissavat

Kalaallit Nunaanni Politiit nittartagaanni meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik ilisimasaqarnermi imaluunniit pasitsaassaqaqarnermi nalunaarutiginninnermik tunniussinissaq uani periarfissaavoq: politi.gl/anmeld/meeqqanik-kinguaassiuutitigut-atornerluineq

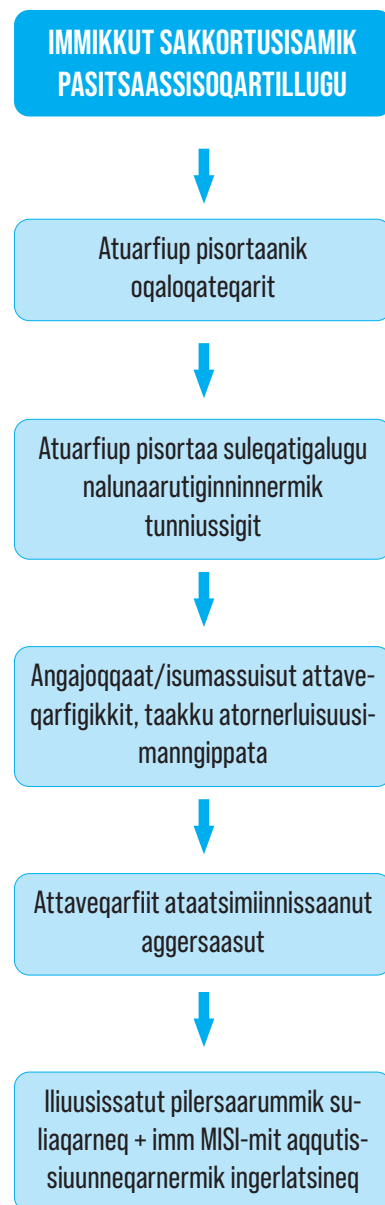
4.1.2 Atuarfeqarfimmi atorfilinnut iliuserisassanut ilitsersuut

**Meeqqamut kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik
immikkut sakkortusisamik pasitsaassaqaaruit imaluunniit
ilisimasaqaaruit, taava imaaliort:**

- 1 Pasitsaassat imaluunniit ilisimasat pillugu atuarfiup
pisortaanik oqaloqateqarit.
- 2 Atuarfiup pisortaa suleqatigalugu isumaginninnermi
oqartussaaffeqartunut nalunaarutiginninnermik tunnius-
sissaatit. Nalunaarutiginninnermi immersugassaq nittartakkami
uaniippoq: sermersooq.gl/kl/pisortani-sulisuuit/
- 3 Nalunaarutiginninnerq uunga nassiunneqassaaq meeqqavut@sermersooq.gl Atuarfeqarnermut fagcheffi mailimi
cc-tut ilanngunneqassaaq.
- 4 Atornerluisoqarneranik pasitsaassinnermi meeqqap inoqu-
tigiinni najugaqarfiani inunnut tunngassuteqanngippat,
nalunaarutiginninnerq tunniunneqartoq pillugu angajoqqaajusut/
akisussaasuusut paasitinnerqassapput aamma meeraq pillugu
suleqatigiinnermi ilanngutsinneqassapput. Atornerluisoqarne-
ranik pasitsaassinnermi meeqqap angajoqqaavi/isumassuisui
pineqarpata Atuarfeqarfik tassaannigilaq angajoqqaajusunut
paasissutissiissussaq. Taanna oqartussaaffeqartunit akisus-
saaffigineqarpoq. Meeraq meeqqamit allamit atornerlunneqar-
simappat pissutsit marluk pillugit nalunaarutiginnittoqassaaq,
aamma atornerluisup angajoqqaavi/isumassuisui tamarmik
ilisimatinneqassapput.
- 5 Atuarfimmi aqutsisoq meeqqap angajoqqaavinik/isumas-
suisuinik (tamanna periarfissaappat, qulaaniittoq takuuk),
meeqqap ilinniartitsisuinik, Meeqqanut Atuarfeqarnermullu
Ingerlatsivimmi atuarfimmi siunnersortimik imaluunniit atuar-
fimmi isumaginninnermi siunnersortimik, aamma meeqqap
sullissisuanik attaveqaqatigiit ataatsimiinnissaannut agger-
saassaaq, meeraq atuarfiup oqartussaaffeqarfiata iluani qanoq
ingerlatsiffigineqassanersoq paasiniaarlugu. Pingaartinneqas-
saaq qanoq iliorluni meeraq ullunik atuarfiusunik pitsaasunik
ataqatigiissunillu tunineqarsinnaanersoq pinerluttuliornermik
suliamik saniatigut ingerlatsisoqaraluartoq. Oqaluuserinnin-
nerit iliuusissatut pilersaarummik naammassineqassapput,
tassani qanoq akulikitsigisumik suliap malitseqartinneqarnera
aalajangersarneqarsinnaavoq. Meeraq meeqqamit allamit

atornerlunneqarsimappat atuarfimmi assigiimmi atuartumit,
meeraq atornerluisimasoq pillugu attaveqaqatigiit ataatsimiin-
nerannut aamma aggersaasoqassaaq, meeqqamut tassunga
iliusissatut pilersaarummik aamma suliaqartoqassaaq.

6 Atuarfimmi sulisut misigisimappata meeqqap/meeqqat
atuarfiup oqartussaaffiata iluani nalerisimanerisa qu-
lakkeerneqarnissaannut perorsaanermtut/tarnip pissusiinut
immikkut sakkussanik pisariaqartitsillutik, saaffiginninnermi
immersugassaq aqutitigalugu MISI-mit siunnersorneqarnermik
ingerlatsisoqarnissaa qinnutigineqarsinnaavoq. Angajoqqaat
MISI-mut saaffiginnillutik aqutissiuunneqarnermik aamma
pissarsisinnaapput. Annertunerusumik paasisaqarusukkuit
takuuk: [sermersooq.gl/kl/innuttaasunut/meeqqat-inuus-
suttut-ilaqutariillu/misi](mailto:sermersooq.gl/kl/innuttaasunut/meeqqat-inuus-suttut-ilaqutariillu/misi)

Meeqqap kinguaassiuutitigut atornerlugaasimasinnaaneranut ilisarnaatinik imaluunniit pasitsaannartunik takusaqassaguit, kisiannili immikkut sakkortusisamik pasitsaassimasaqarnak, taava imaaliussaait:

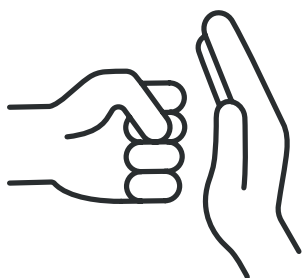
1 Piffissami killilikkami meeraq malussarniarfigiuk maluginiakkatillu allattorlugit. Piffissap sivisussusissaa aqutsisumik isumaqatigiissutigineqassaaq.

2 Atuarfiup pisortaa peqatigalugu maluginiakkat allattor-neqarsimasut malitseqartitsilluni oqaluuserineqassapput.

3 Atuarfiup pisortaa tunngavissatut pigisat aallaavigalugit nalornissuteqarpat nalunaarutiginnittoqassanersoq, pisortaq atuarfinnut siunnersortimik imaluunniit atuarfimmi isumaginninnermut siunnersortimik isumasioqateqarsinnaavoq. Periarfissaq alla tassaasinnaavoq Nalunaarutiginninnermut pigaartumik Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmi oqarasuaammut uunga saaffiginninneq: 367281. Meeqqami ilisarnaatit maluginiakkallu ernumanissamut tunngavissiisut pillugit tarnip pissusiinik immikkut ilisimasalimmik isumasioqateqarnissaq pisariaqartinneqarpata MISI saaffigineqarsinnaavoq aamma ullut 5 iluanni ataatsimiinnissamut aggersaaneq. Periarfissaq alla tassaasinnaavoq Sermersuumi peqqissaasumut saaffigin-nissuteqarneq oqarasuaatikkut: **34 44 70**

4 Pisortap sulisunik oqaloqateqareerluni nalilerpagu nalu-naarutiginninnermik tunniussisoqassasoq, immikkoortumi siullermi alloriarnerit 2-6 malinneqassapput.

Atuarfimmi pisortaq isumaginninnermi oqartussaaffeqartunit atornerluisoqarneranik suliaqartoqarnera pillugu ilisimatitsis-summik tigusaqarpat, atuarfimmit ilisimaneqarsimanngitsumik, immikkoortoq 5 naapertorlugu attaveqatigiit ataatsimiinne-rannik aallartitsisoqassaaq.

SAKKORTUUMIUNNGITSOQ PASIT-SAASSISOQARTILLUGU

Piffissami killilikkami meeraq malussarniarfigiuk maluginiakkatillu allattorlugit

Paaqqinnittarfiup aqutsisua oqaloqatigiuk maluginiakkat allattukkat tunngavigalugit

Suli qularisaqarnermi tulluuttut attavigineqassapput:
- MISI
- MI
Sermersuumi Peqqissutsimut immikkoortortaq

Aqutsisoq peqatigalugu nalunaarutiginninnermik tunniussineq

Angajoqqaat/isumassuisut attaveqarfigikkit, taakku atorner-luisuusimanngippata

Attaveqarfiit ataatsimiinnissaanut aggersaasut

Iliuussissatut pilersaarummik suliaqarneq + imm MISI-mit aqqu-tis-siunneqarnermik ingerlatsineq

4.1.3 Ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut iliuusissaannut ilitsersuut

Meeqqamut kinguaassiuutitigut atornerluisoqarsimanerani immikkut sakkortusisamik pasitsaassaqaaruit imaluunniit ilisimasaqaaruit, taava imaasiussaait:

1 Pasitsaassaqaarnerit imaluunniit ilisimasaqaarnerit pillugu paaqqinnittarfinmi aqutsisumik oqaloqatigiissutiguk.

2 Paaqqinnittarfinmi aqutsisoq suleqatigalugu isumaginninnermi oqartussaaffeqarfinnut nalunaarutiginninnermik tunniussissaait. Nalunaarutiginninnermi immersugassaq nitartakkami uaniippoq: sermersooq.gl/kl/pisortani-sulisuut/

3 Nalunaarutiginninnerq uunga nassiunneqassaaq meeqqavut@sermersooq.gl Ulluunerani paaqqinnittarfinnut fagcheffi mailimi cc-tut ilanngunneqassaaq.

4 Atornerluisoqarnerani pasitsaassinnermi meeqqap inoqutigiinni najugaqarfiani inunnut tunngassuteqanngippat, nalunaarutiginninnerq tunniunneqartoq pillugu angajoqqaajusut paasitinneqassapput aamma meeraq pillugu suleqatigiinnermi ilanngutsinneqassapput. Atornerluisoqarnerani pasitsaassinnermi meeqqap angajoqqaavi/isumassuisui pineqarpata ulluunerani paaqqinnittarfik tassaangilaq angajoqqaajusunut paasissutissiissussaq. Taanna oqartussaaffeqartunit akisussaaffigineqarpoq. Meeraq meeqqamit allamit atornerlunneqarsimappat pissutsit marluk pillugit nalunaarutiginnittoqassaaq, aamma atornerluisup angajoqqaavi/isumassuisui tamarmik ilisimatinneqassapput.

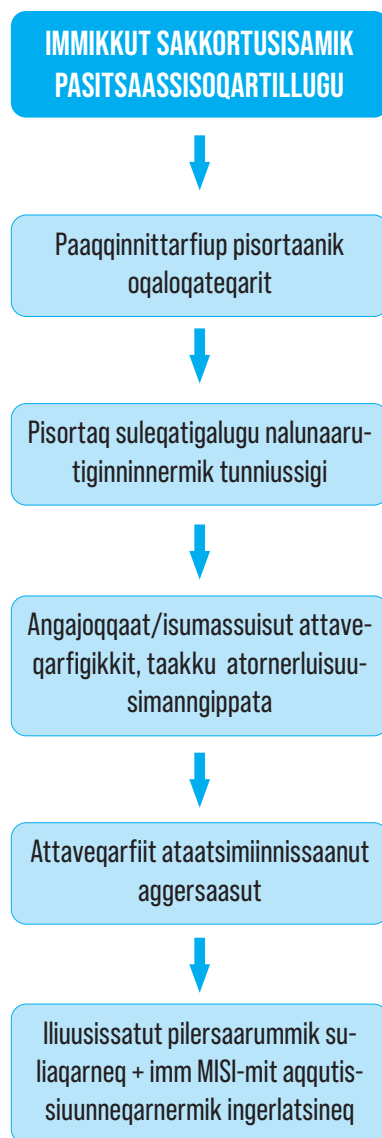
5 Ulluunerani paaqqinnittarfinmi aqutsisoq meeqqap angajoqqaavinik/isumassuisuinik (tamanna periarfissaappat, immikkoortoq qulaaniittoq takuuk), paaqqinnittarfinmi peror-saasut, suliassaqaarfinmi perorsaanneri siunnersorti, aamma meeqqap sullissisuanik attaveqatigiit ataatsimiinnissaannut aggersaassaaq, meeraq paaqqinnittarfiup iluani qanoq ingerlatsiffigineqassanersoq paasiniarlugu. Pingaartinneqassaaq qanoq iliorluni meeraq ullunik paaqqinnittarfinmi pitsaasunik ataqatigiissunillu tunineqarsinnaanersoq pinerluttuliornermik suliamik saniatigut ingerlatsisoqaraluartoq. Oqaluuserinninnerit iliuusissatut pilersaarummik naammassineqassapput, tassani qanoq akulikitsigisumik suliap malitseqartinneqarnera aalajangersarneqarsinnaavoq. Meeraq meeqqamit allamit atornerlunneqarsimappat paaqqinnittarfinmi assingusumik

atuisumik, meeraq atornerluisimasoq pillugu attaveqatigiit ataatsimiinnerannut aamma aggersaasoqassaaq, meeqqamut tassunga iliuusissatut pilersaarummik aamma suliaqartoqassaaq.

6 Ulluunerani paaqqinnittarfinmi sulisut misigisimappata meeqqap/meeqqat ulluunerani paaqqinnittarfiup iluani nalerisimanerisa qulakkeerneqarnissaannut perorsaannermut/tarnip pissusiinut immikkut sakkussanik pisariaqartitsillutik, saaffiginninnermi immersugassaq aqutigalugu MSI-mit siunnersorneqarnermik ingerlatsisoqarnissaa qinnutigineqarsinnaavoq.

Angajoqqaat MSI-mut saaffiginnillutik aqutissiuunneqarnermik aamma pissarsisinnaapput. Annertunerusumik paasisaqarusukkuit takuuk:

sermersooq.gl/kl/innuttaasunut/meeqqat-inuussut-tut-ilaqutariillu/misi

Meeqqap kinguaassiuutitigut atonerlunneqarsimasinnaaneranut ilisarnaatinik imaluunniit pasitsaannartunik takusaqassaguit, kisiannili immikkut sakkortusisamik pasitsaassimasaqarnak, taava imaaliussaait:

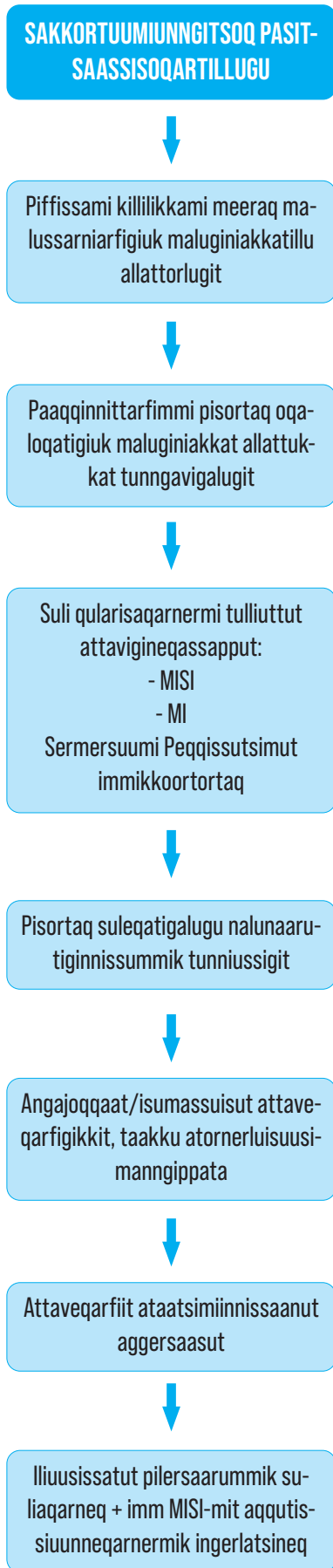
1 Piffissami killilikkami meeraq malussarniarfigiuk maluginiakkatillu allattorlugit. Piffissap sivilissusissaa paaqqinnittarfimmi pisortamut isumaqatigiissutigineqassaaq.

2 Paaqqinnittarfiup pisortaa peqatigalugu maluginiakkat allattorneqarsimasut malitseqartitsilluni oqaluuserineqassaput.

3 Paaqqinnittarfiup pisortaa tunngavissatut pigisat aallaavigalugit nalunaarutiginnittoqassanersoq nalornissuteqarpat, pisortaq suliassaqaqfimmu siunnersortimik Meeqqanut Atuarfimmullu Ingerlatsivimmi siunnersortimik isumasioqateqarsinnaavoq Periarfissaq alla tassaasinnaavoq Nalunaarutiginninnermut pigaartumik Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmi oqarasuaammut uunga saaffiginninneq: Meeqqami ilisarnaatit maluginiakallu ernumanissamut tunngavissiisut pillugit tarnip pissusiinik immikkut ilisimasalimmik isumasioqateqarnissaq pisariaqartinneqarpat MISI saaffigineqarsinnaavoq aamma ullut 5 iluanni ataatsimiinnissamut aggersaasoqassaaq. Periarfissaq alla tassaasinnaavoq Sermersuumi peqqissaasumut saaffiginissuteqarneq oqarasuaatikku: **34 44 70**

4 Pisortap sulisunik oqaloqateqareerluni nalilerpagu nalunaarutiginnissummik tunniussisoqassaaq, immikkoortumi siullermi alloriarnerit 2-6 malinneqassaput.

Pisortaq isumaginninnermi oqartussaaffeqartunit atonerluisoqarneranik suliqaartoqarnera pillugu ilisimatitsissummik tigusaqarpat, paaqqinnittarfimmi ilisimaneqarsimanngitsumik, immikkoortoq 5 naapertorlugu attaveqatigiit ataatsimiinnerannik aallartitsisoqassaaq.

4.1.4 Atuarfimmi sulisut meeqqamik kinguaassiuutitigut atornerluippata iliuusissanut ilitsersuutit

Suleqativit atuarfimmi atuartut ilaannik kinguaassiuutitigut atornerluineranik ilisimasaqaleruit imaluunniit pasitsaassaruit imaasiussaait:

1 Pasitsaassat imaluunniit ilisimasat pillugu atuarfiup pisortaa oqaloqatigiuk. Saniatigut allakkiamik suliaqassaait taanna atuarfiup pisortaanut tunniutissavat. Malittarisassaq taanna malinneqassanngilaq pasitsaassineq atuarfiup pisortaanut tunngassuteqarpat. Taamaattoqartillugu suliaqassarfimmi fagcheffi saaffigineqassaaq.

2 Atuarfimmi atuartut ilaannik kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik ilisimasaqartoqartillugu imaluunniit pasitsaassisoqartillugu, atuarfiup pisortaa pasitsaassinermut tassunga erngerluni iliuuseqassaaq aamma suleqatini taanna politiinut unnerluutigissavaa taamatullu isumaginninnermi oqartussaaffeqarfimmut nalunaarutiginninnermik tunniussil-luni. Nalunaarutiginninnermi immersugassaq nittartakkami uaniippoq: sermersooq.gl/kl/pisortani-sulisuut/
Nalunaarutiginninneq uunga nassiunneqassaaq meeqqavut@sermersooq.gl

3 Suliaq aallartinneqartoq pillugu atuarfeqarnermut suliaqassarfimmi fagcheffi ilisimatinneqassaaq.

4 Meeqqap angajoqqaavi attavigineqassapput. Suliaq ingerlariaqqinneri tamaasa pillugit angajoqqaat ilisimatinneqartassapput.

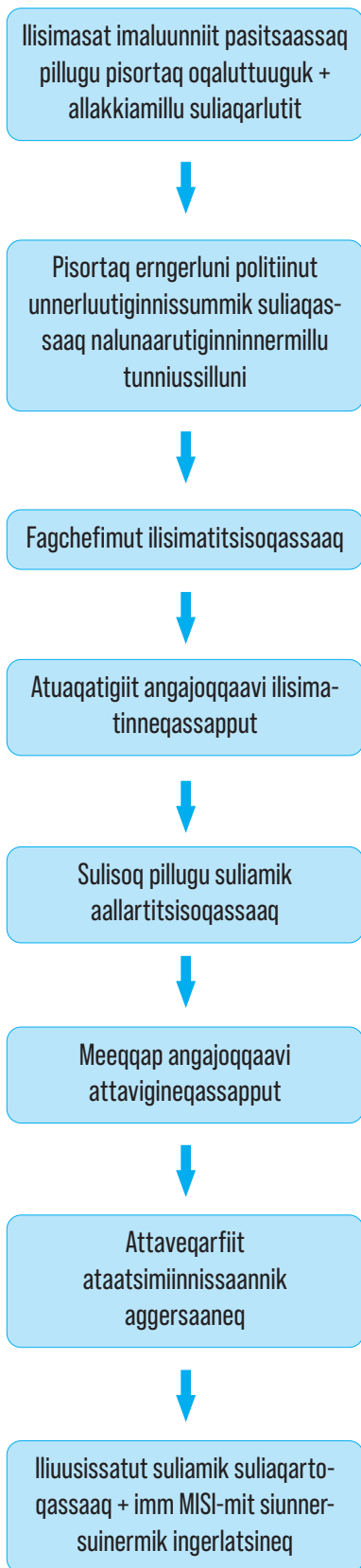
5 Suliaq sulisumut tunngassuteqarmat atuarfiup pisortaa fagcheffi suleqatigalugu suliaq ingerlariaqqinneranik ataqatigiissaarissapput kommunimi Sulisoqarnermut Immikkoortortaq peqatigalugu. Sulinermit unitsitaaneq atuutissaaq pinerluttuliorneq pillugu aalajangiisoqarnissaa tikillugu.

6 Atuarfiup pisortaa, fagchefimik aamma Sulisoqarnermut Immikkoortortamik suleqateqarluni naliliissaaq sulisunik allanik, atuaqatigiit angajoqqaavinik ilisimaligaq imaluunniit pasitsaassaqarneq pillugu paasissutissiinissaaq qanoq naapertuutsigissanersoq. Taamaattoq suliamik ingerlatsinnermi sapinngisamik sukkanerpaamik aalajangiineq taanna ingerlanneqassaaq. Atuaqatigiit angajoqqaavinik ilisimatitsisoqassaaq, tassani oqaluttuarineqarluni suliaq

fagcheffi, Sulisoqarnermut Immikkoortortaq aamma Politiit suleqatigalugit misissorneqartoq.

7 Maanna meeqqamut tunngasumik iliuuseqarnermik aallartitsisoqassaaq. Taamaaliortoqassaaq atuarfiup pisortaata meeqqap angajoqqaavinik/isumassuisuinik, atuarfimmi ilinniartitsisunik, atuarfimmi siunnersortimik, imm atuarfimmi isumaginninnermi siunnersortimik aamma meeqqap sullissisuanik attaveqatigiit ataatsimiinnissaannut aggersaassaaq, meeraq atuarfiup iluani qanoq ingerlatsiffigineqassanersoq paasiniaarlugu. Pingaartinneqassaaq qanoq iliorluni meeraq ullunik atuarfiusunik pitsaasunik ataqatigiissunillu tunineqarsinnaanersoq pinerluttuliornermik suliamik saniatigut ingerlatsisoqaraluartoq. Oqaluuserinninnerit iliuusissatut pilersaarummik naammassineqassapput, tassani qanoq akulikitsigisumik suliaq malitseqartinneqarnera aalajangersarneqarsinnaavoq.

4.1.5 Ulluunerani paaqqinnittarfimmi sulisup meeqqamik kinguaassiuutitigut atornerluinerani iliuusissanut ilitseruut

Ulluunerani paaqqinnittarfimmi suleqativit paaqqinnittarfimmi meeqqat ilaannik kinguaassiuutitigut atornerluineranik ilisimasaqaleruit imaluunniit pasitsaassaqaruit tulluuttunik iliuuseqassaait:

1 Paaqqinnittarfimmi pisortaq ilisimasat imaluunniit pasitsaassaq pillugu oqaluttuutissavat. Allakkiamik suliaqassaatit paaqqinnittarfimmi pisortamut tunniussassannik. Malittarisassaq taanna malinneqassanngilaq pisortamik pasitsaassisoqartillugu. Taamaattoqartillugu suliaqassarfimmi fagchefti saaffigineqassaaq.

2 Paaqqinnittarfimmi meeqqat ilaat suleqatigisamit kinguaassiuutitigut atornerlunneqarpat imaluunniit atornerlunneqarneranik pasitsaassisoqarpat pisortarisaaq suliaqassarfimmi fagchefimut ingerlaannaq nalunaaruteqassaaq. Pisortap fagchefti pissarsiarisinnaanngippagu ulluunerani neqeroorutitut perorsaannermit siunnersortit ilaat saaffigineqassapput.

3 Aqutsisup suleqat politiinut unnerluutigissavaa kiisalu isumaginninnermik oqartussaaffeqarfimmut nalunaarutiginnissummik tunniussilluni. Nalunaarutiginninnermit immersugassaq nittartakkami uaniippoq: sermersooq.gl/kl/pisortani-sulisuut/ Nalunaarutiginninneq uunga nassiunneqassaaq meeqqavut@sermersooq.gl

4 Meeqqap angajoqqaavi attavigineqassapput. Suliaq ingerlariaqqinneri tamaasa pillugit angajoqqaat ilisimatinneqartassapput.

5 Suliaq sulisumut tunngassuteqarmat pisortap fagchefti suleqatigalugu ingerlariaqqinnissaaq kommunimi Sulisoqarnermut Immikkoortortaq peqatigalugu ataqatigiissassavaat. Sulinermit unitsitaaneq atuutissaaq pinerluttuliorneq pillugu aalajangiisoqarnissaa tikillugu.

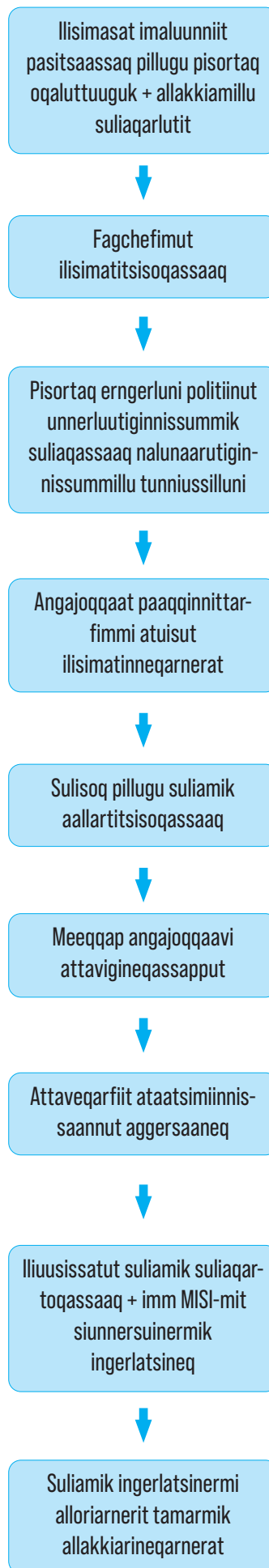
6 Pisortap fagchefti aamma Sulisoqarnermi Immikkoortortaq suleqatigalugit nalilissavaat sulisut allat paaqqinnittarfimmillu angajoqqaat atuisut ilisimaligaq imaluunniit pasitsaassaq pillugu paasissutissiissanersut. Taamaattoq suliamik ingerlatsinermit sapinngisamik sukkarnerpaamik aalajangiineq taanna

ingerlanneqassaaq. Fagcheffi peqatigalugu paaqqinnittarfiup pisortaa angajoqqaanut paasissutissiisaaq, tassani oqaluttuarineqassaaq suliaq fagcheffi, Sulisoqarnermut Immikkoortortaq aamma Politiit suleqatigiillutik misissuiffigigaat.

7 Maanna meeqqamut tunngasumik iliuuseqarnermik aallartitsisoqassaaq. Taamaaliortoqassaaq, meeqqeriviup pisortaata meeraq pillugu meeqqerivimmi ingerlariaqqinnissaanut angajoqqaavinik/isumassuisuinik, meeqqerivimmi perorsaasunik, perorsaanermt siunnersortimik, aamma meeqqap sullissisua, attaveqaatit ataatsimiitinnissaannut aggersaaneramik. Pingaartinneqassaaq qanoq iliorluni meeraq ullunik paaqqinnittarfimmi pitsaasunik ataqatigiissunillu tunineqarsinnaanersoq pinerluttuliornermik suliamik saniatigut ingerlatsisoqaraluartoq. Oqaluuserinninnerit iliuusissatut pilersaarummik naammassineqassapput, tassani qanoq akulikitsigisumik suliaq malitseqartinneqarnera aalajangersarneqarsinnaavoq.

8 Aqutsisoq suliaq ingerlariaqqinneri tamaasa allakkiortassaaq taannalu fagchefimut nassiuinneqartarluni perorsaanermt siunnersortit mailikkut cc-tut ilanngunneqarlutik.

4.1.6 Nunatsinni Peqqinnissaqarfimmi sulisunut iliuusissanut ilitersuutit

Nunatsinni suliaasaqarfimmit allanit Peqqinnissaqarfiup allanerussutigaa innuttaasut ullup unnuallu qanoq ilineraniluunniit tassunga saaffiginnissinnaagamik.

Peqqinnissaqarfimmi atorfeqaruit ataani ilitersuut malissinnaavat. Iliuserisassat taakkua atorfimmi qanoq ittumik akisussaasuunersutit apeqqutaavoq.

1 Nuummi Dronning Ingridip Peqqissaaviani atorfeqaruit napparsimasumik 18-it inorlugit ukiulimmik kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasumik ilisimasaqaleruit imaluunniit pasitsaassaqaruit, isumaginninnermi oqartussaasunut nalunaarutiginninnermik tunniussissaatit. Nalunaarutiginninnermi immersugassaq nittartakkami uaniippoq: sermersooq.gl/kl/pisortani-sulisuut/

2 Nalunaarutiginninneq uunga nassiunneqassaaq meeqqavut@sermersooq.gl

3 Kinguaassiuutitigut atornerluineq nal akunnerisa 72-it iluanni pisimappat, aamma taamaattumik misissuinnermik pinartumik ingerlatsisoqartariaqarluni taava Politiit oqarasuaatit aqutugalugit saaffigineqarsinnaapput.

4 Kinguaassiuutitigut atornerluineq pineqartillugu, amerlanertigut pilarineqarsimanerat nal akunnerisa 72-it iluanni sinaakuteqartarput, taamaattumik Politiit qinnutigineqarsinnaavoq nakorsamit pinerluttoqarsimaneranik misissuisoqassasoq uppersaatinik saqqummiussinnermi ilanngunneqartussamik. Imannak pisoqartarpoq, Politiit nakorsiartarfimmi pigaartut oqarasuaataannut sianissapput 34 49 45. Taava Politiit Peqqinnissaqarfimmi pinartumik nakorsiartarfimmut meeqqamut angajoqqaatut oqartussaassusilik imaluunniit ikorfartuisoq alla peqatigalugu ornigutissapput. Pinerluttoqarsimaneranik misissuineq nakorsamit pigaartumit ingerlanneqassaaq. Nakorsap pigaartup pigaartup tullia suleqatigalugu misissuisinnaaneq qanoq ingerlanneqassanersoq pilersarusiorsinnaavaat. Matumani annertuumik pingaartinneqassaaq misissuineq meeqqamit kinguaassiuutitigut aammaarluni atornerlueqqinnertut misigineqannginnissaa. Politiit misissuinnermi namminneq atorussanik nassataqassapput (PU-kit), aamma misissuinnermi nakorsanut ikiuullutik. Misissuinnermi ilaatigut aaversinneq kiisalu DNA-nik tassa inuup sananeqaataanut ilisarnaatinik tiguisoqassaaq.

Politiit aamma pisinnaatitaapput nal akunneri 72-it qaangiutereeraluartut nakorsap pinerluttoqarsimaneranik misissuinissaanik qinnuteqassallutik.

5 Kinguaassiuutitigut atornerluineq suli siusinnerusumi pisimappat aamma nakorsap pinerluttoqarsimaneranik misissuinissaanik qinnutiginnittoqanngippat, ullup unnuallu tulliuuttup iluanni meeqqap nakorsamit misissorneqarnissaa neqeroorutigineqarsinnaavoq. Nakorsiarnerni taakkunani meeqqap angajoqqaatut oqartussaaffeqartoq/illersuisoq ilagisinnaavaa. Nakorsiarnermi isumaqatigiissutigineqarsinnaavoq peqqissutsimut tunngasunik misissuinnermik allanik ingerlatsisoqassanersoq, ilaatigut nappaatinut atornerluinerup nassatarisinnaasaanut. Aamma isumaqatigiissutigineqassaaq malittarinilluni oqaloqatigiinnernik ingerlatsisoqassanersoq.

6 Kinguaassiuutitigut atornerluinerup kingorna piffissap ingerlanerani nakorsiartoq katsorsartinnernik assigiinngitsunik ingerlatsisnaavoq, nakorsap naliliinera apeqqutaalluni. Ingerlatsineq katsorsaanermut pilersaarummi allaaserineqassaaq. Ingerlatsineq imaattoq pineqarsinnaavoq:

Meeqqat nappaataannik immikkut nakorsamut innersuussineq

- Tarnip pissusiinik immikkoortortamut innersuussineq, tarnikkut akornutit pineqartillugit.
- Nukissatigut periarfissaatillugu peqqissaasoq ilanngunneqarsinnaavoq meeqqap ilaqutaatalu malitseqartitsilluni tamakkiisumik ingerlatsiffigineqarnissaannik siunertaqartumik. Angerlarsimaffimmi malitseqartitsilluni ingerlatsineq tulliuuttoq isumaqatigiissutigineqarsinnaavoq.

Peqqinnissaqarfik suliaq pillugu Politiit ilisimatitsissummik tigusaqartillugu suliarlu Peqqinnissaqarfimmit ilisimaneqartinnagu:

1 Ilaqutaasut attavigineqassapput, tamatumalu kingorna meeraq Dronning Ingridip Peqqissaaviani nakorsiartarfimmi piffissamik tunineqassaaq. Meeraq misissorneqassanersoq aalajangiisoqassaaq imaluunniit meeqqap peqqissusia eqqarsaatigalugu katsorsaanertut alloriannissamik allanik suliaqartoqassanersoq. Takuuk aamma immikkoortoq 4.1.6: "Kalaallit Nunaanni Politiini Iliuusissanut ilitersuut", imm 5.

4.1.7. Peqqissaavimmi sulisut iliuuserisassaannut ilitersuut

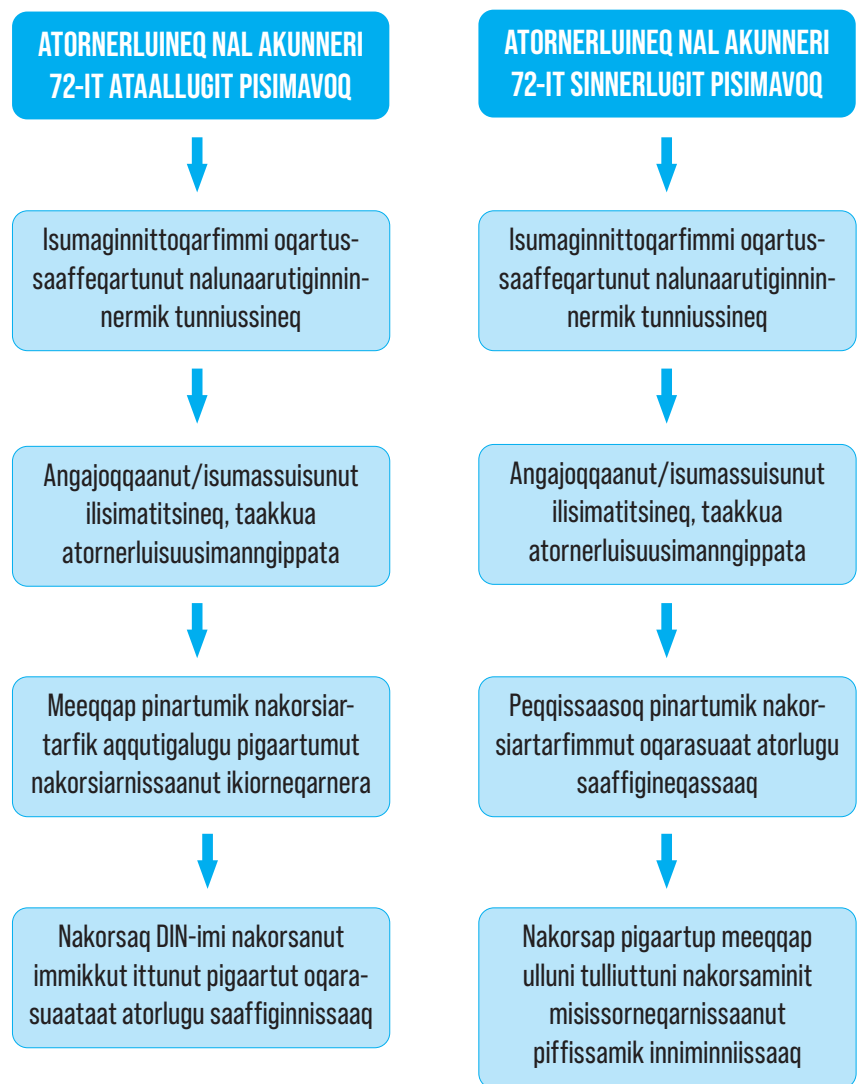
Peqqissaasutut siulliulluni meeqqap kinguaassiuutitigut atonerlunneqarsimaneranik pasitsaassaqaqarnermi imaluunniit ilisimasqaqalernermi, tulluuttut iliuuserineqassapput:

1 Peqqissaasoq isumaginnittoqarfimmi oqartussaaffeqartunut nalunaarutiginninnermik tunniussissaaq. Nalunaarutiginninnermi immersugassaq nittartakkami uaniippoq: sermersooq.gl/kl/pisortani-sulisuuit/

2 Nalunaarutiginninnerq uunga nassiunneqassaaq meeqqavut@sermersooq.gl

3 Pasillineq meeqqap inoqutigiivini inunnut tunngassuteqanngippat angajoqqaat/isumassuisut attavigineqassapput ataatsimeeqatigiinnissamut aggersarlugit. Ataatsimiinnermi peqqissaasup ilisimalikkani oqaluttuarissavaa. Peqqissaasup aamma meeqqap angajoqqaavi/isumassuisui ilisimatissavai isumaginnittoqarfimmi oqartussaaffeqartunut nalunaarutiginninnermik nassiussisoqassasoq.

4 Kinguaassiuutitigut atonerluineq nal akunnerisa 72-it iluanni ingerlanneqarsimappat peqqissaasup meeraq aamma ilaqutariit pinartoqartillugu nakorsiartarfimmi nakorsamit misissortinnissaq siunertarlugu saaffiginninnerannut sianerluni ikiutissaaq: 34 49 45. Tamatuma kingorna nakorsaq DIN-imi nakorsanik immikkut ilisimasalinnik pigaartut tulliatut atuuttunik oqaloqateqassaaq: 34 49 49. Kinguaassiuutitigut atonerluineq piffissami ungasinnerusumi pisimasooq pineqarpat, taamaattoq meeqqap nakorsamit misissorneqarnissaa naapertuulluni Peqqissaasoq qulaani oqarasuaatip normuanut sianissaaq. Taamaaliortoqassaaq qulakkeerniarlugu meeraq ulluni qaninnermi nakorsamit misissorneqarsinnaanera.

4.1.8 Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmi oqartus-saaffeqarfimmi sullissisunut iliuusissanut ilitsersuutit

Oqartussaaffeqarfimmi sullissisutut nalunaarutiginninnermik tigusaqaraanni meeqqamut imaluunniit inuusuttumut kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliortoqarneranik ilisimasamik imaluunniit pasitsaassaqarnermik imalimmik, suliamik ingerlatsinerit tulluuttut ingerlanneqassapput. Eqqaamajuk kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliornerit tamatigut suliatur pinartutut suliarineqassammata. Tamanna isumaqarpoq nalunaaqquttap akunnerisa 24-t iluanni suliamik ingerlatsineri alloriarnerit 1-8 ingerlanneqassasut.

1 Nalunaarutiginninnermi pigaartoq nalunaarutiginninnermik tiguisuussaaq, tigusaqarnini uppersarsarlugu nalunaarutiginnittumut nalunaarummik nassiuussissaaq. Suleqatigiit aqutsisuat ilisimatinneqassaaq kannguttaatsuliornermut tunngasumik nalunaarutiginninnermik tigusaqartoqartoq. Suleqatigiit aqutsisuat peqanngippat, aqutsisut tulluuttut atuuttoq ilisimatinneqassaaq. Aqutsisoq/pisortaq pineqartoq akisussaasuuvooq suliamik ingerlatsineri sullissisup ilitsersuunneqarnissaanut.

2 Nalunaarutiginninnermi suliaq pilersinneqassaaq tulluuttut suliamut tunngasumik naliliineq immersorneqarluni. Tassunga atasumik pissutsit meeqqamut tunngasut misissorneqassapput, assersuutigalugit: Meeraq pillugu suliamik peqareerpa? Kannguttaatsuliortoq tassaava angajoqqaq / isumassuisoq? Meeqqap kannguttaatsuliortoq najugaqatigivaa? Paasisutissat taakkua meeqqap sullissisua imaluunniit "Pinartoqartillugu Suliniuteqartarnermi Suleqatigiit" suleqatigalugit pissarsiarineqassapput. Suliamik ingerlatsisutut naliliineq nalunaarutiginninnermik suliamut ikineqassaaq. Nalunaarutiginninnermi pineqarpat meeraq meeqqamut allamut kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliortoq, meeqqat marluk pillugit sulianik pilersitsisoqassaaq. Iliuseqarfigisassatut

suliaq "Suliat suliniuteqarfiusussat agguanneqartussat tulleriiaakkat" iluani pilersinneqassaaq. Suleqatigiit aqutsisuata suliaq "Pinartoqartillugu Suliniuteqartarnermi Suleqatigiit" ingerlateqqissavaa.

3 Nalunaarutiginninnermi pigaartoq politiini pigaartunut nal akunnerisa 24-t iluanni mailimut uunga unnerluutiginninnermik tunniussissaaq: GRL-overgrebssektion@politi.dk. Taamaaliortoqassaaq meeqqap ukiui apeqqutaatinngit. Suliami aalajangersimasumi suliamik ingerlatsineri nalornisoqalisagaluarpas, kannguttaatsuliornerit pillugit oqarasuaatikkut siunnersorneqarumalluni Politiit uunga saaffigineqarsinnaapput: 25 54 34. Politiinut allakkatigut nalunaarutiginninnermi (mailimi) nalunaarutiginninnermik suliaq kakkiunneqassaaq. Politiinik oqaloqatiginninnerit allat uppersarsarneqassapput meeqqamut suliami journalimut allanneqarlutik.

4 Meeqqamik oqaloqatiginninnermik ingerlatsisoqassaaq angajoqqaq/illersuisoq peqataatillugu. Suliani angajoqqaat tassaappata kannguttaatsuliortut oqaloqatiginninnermi illersuisutut taakkua peqataassanngillat. Meeqqamik oqaloqatiginninnermi pingaaruteqarpoq pinerluttuliornerup iserfiginaveersarneqarnissaa, taamaaliornikkut politiit misissuinnermik suliaasaat akornusersorneqarsinnaavoq. Meeqqap atugai aamma pissutsit meeqqamut tunngasut tassaapput pingaartinneqartussat. Annermik siunnersorneqarumalluni, ilanngussaq takuuk: "Meeqqamik oqaloqatiginninnermik ingerlatsineri innersuussutit". Meeraq sullissisoqareerpat innersuussutigineqassaaq taanna tassaassasoq oqaloqatiginninnermik ingerlatsisoq. Meeraq sullissisoqariinngippat "Pinartoqartillugu Suliniuteqartarnermi Suleqatigiit" tassaassapput meeqqamik oqaloqatiginninnermik ingerlatsisut. Oqaloqatiginninnermit imaqarniliaq suliarineqassaaq taanna suliniuteqarnermi suliamut journalimi toqqorneqassaaq.

5 Paasissutissat katersorneqartut aamma meeqqamik oqaloqatiginninneq tunngavigalugit, sullissisoq isumaginninnermi suliamik ingerlatsisutut naliliinermik suliaqassaaq aamma isumannaallisaanermik pilersaarummik ilusilersuissaaq taanna¹ meeqqamut iluaqusiissaaq, meeqqap kannguttaatsuliorfigisaanerani imaluunniit atornerlugaanerani sillimaqqinnissamut aqqissuussat tallissutaattut atuutissaaq. Matumani pingaaruteqarpoq sullissisup eqqarsaatersuutai aamma naliliinerata ilanngunneqarnerat, ingerlatsivittut aalajangiinnermut suut isiginiarneqartutut aalajangiisuunersut aamma isumannaallisaanermik pilersaarummik ilusilersuinnermi suut pingaartinneqarnerisut. Isumannaallisaanermik pilersaarummi pingaaruteqarpoq misissussallugu, meeqqamut pinartumik tapersersuineq qanoq ittoq toqqissisimanarnerpaajussanersoq. Matumani qulaajarneqassaaq meeqqap ilaqaatani imaluunniit attaveqarfigisaani meeqqamut qanittuusooq peqataatinneqassanersoq meeqqamut ikiuuttutut imaluunniit paarsisutut atuussinnaanera pillugu, imaluunniit meeqqap angerlarsimafiup avataanut inissinneqarnissaa pisariaqassanersoq.

6 Meeqqap sullissisua Kalaallit Nunaanni Politiinik ataqtigissaarinnermik ataatsimeeqateqassaaq, ingerlariaqqinnissaaq siunertaralugu. Meeraq sullissisoqarsimanngippat "Pinartoqartillugu Suliniuteqartarnermi Suleqatigiit" ingerlatsinnermik suliaqartuussapput. Ataatsimiinneq ingerlanneqarsinnaavoq oqarasuaatikku ataatsimiinnertut imaluunniit najuulluni ataatsimiinnertigit. Ilanngussaaq 1 takuuk, ataatsimiinnermi tassani immikkoortut pinngitsoorani oqaluuserineqartussat naammassineqartussatut nalunaarsuiffiat. Suliaq pillugu kingusinnerusukku meeqqap atuarfiani pisortamut imaluunniit paaqqinnittarfiani aqutsisumut ilisimatitsissummik nassiussisoqassaaq. Tulliatut sullissisoq attaveqatigiit ataatsimiinnerannut atuarfimmut- aamma paaqqinnittarfimmut aggersaassaaq.

7 Kinguaassiuutitigit kannguttaatsuliornerit suliatut pinartutut isigineqartussaanerani pissutigalugu nalunaaquttap akunneri 24-t iluanni katsorsaanermik iliuuseqarnissamut innersuussisoqarsimassaaq. Suliaq Isumaginninnermi pigaartumit sapaatip akunnerata naanerani imaluunniit nalliuttuni

¹ "Signs of Safety" "Ulorianartorsiunnginnermut ilisarnaatit" matumani sakkussaapput pitsaasut, meeqqat pillugit suliani meeqqat ulorianartorsiunnginnerannut isumannaatsumiinnerannullu naliliinnermi atornerqarsinnaasut.

tiguneqarsimasooq pineqarpat, innersuussineq ulluinnarmi siullermi nassiunneqassaaq. Katsorsaanermik aqqissuussineq tassaasinnaavoq Inuusuttunut Sullissivimmi imaluunniit Meeqqanut Ilaqutariinnullu Sullissivimmi ingerlatsineq, tarnip pissusiinik immikkut ilisimasalimmik oqaloqateqarnerit imaluunniit avataani katsorsaanermik ingerlatsineq. Innersuussineq suliniuteqarnermi suliamut ivertinneqassaaq iliuusissatut pilersaarutaagallartumik immersukkamik ilallugu. "Maannamuugallartoq ikiorsiinnermik iliuuseqarnermik aallartitsineq", kiisalu innersuussinnermi immersugassaaq. Kingorna ikiorsiinnissatut neqerooruteqarnermik innersuussinnermik suliamik pilersitsisoqassaaq. Nalunaarutiginninnermik sullissisup innersuussinnermi immersugassaaq aamma maannamuugallartoq iliuusissatut pilersaarut assilissavai taakkualu innersuussinnermut suliamut ilanngullugit.

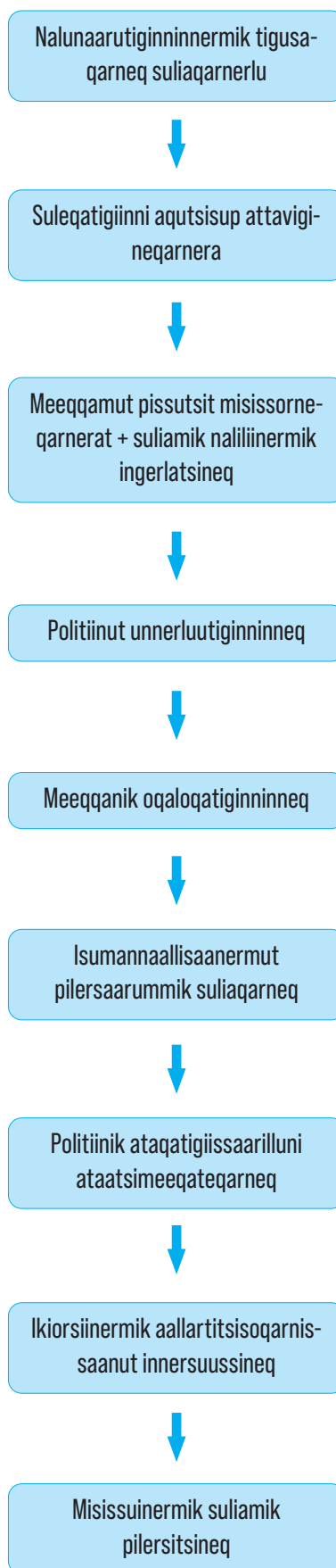
8 Nalunaarutiginninnermi pigaartooq misissuinnermik suliamik pilersitsissaaq, taanna Isumaginninnikkut Misissuisitsinerit agguataagassaallutik utaqqisut akornannut ilineqassaaq (misissuinnermik suliat § 45 agguataarneqartussat). Misissuinnermik suliamik nalunaarutiginninneq pillugu suliamik naliliineq, ataqtigissaarilluni ataatsimiinnermit imaqaarniliaq aamma

meeqqamik oqaloqatiginninnermit imaqarniliaq ilanngunneqas-
sapput. Taava nalunaarutiginninnermik suliaq matuneqassaaq.

9 Politiit meeqqamik 15-it inorlugit ukiulimmik video atorlugu
killisiuineq pillugu saaffiginnissummi, ingerlatsivimmit
sullissisoq isumaginninnermi oqartussaaffeqarfiup sinniisuu-
titaatut peqataatinneqassaaq. Tunngaviatigut peqataasussaq
tassaassaaq meeqqap sullissisua. Meeraq sullissisoqariingip-
pat, imaluunniit meeqqap sullissisua peqanngippat "Pinartoqar-
tillugu Suliniuteqartarnermi Suleqatigiit" suliamik tassanga
ingerlatsissaaq. Illersuisutut atuuffik oqartussaaffeqarfiup
sinniisaatut atuuttumit ingerlanneqarsinnaanngilaq. Politiit
suliassaraat meeqqap illersuisoqarnissaanut ilitseruissallutik
aamma eqqartuussiviit tassaapput illersuisumik ivertitsisartut.

10 Ikorsiinermik iliuuserisassatut negeroorutit innersuussu-
tineqartut akisussaaffigaat innersuussut piaarnerpaa-
mik suliarissallugu, aamma ullut 14-it iluanni ikiorneqartussap
ingerlatsinissaanik aallartitsillutik.

4.1.9 4.1.9 Kalaallit Nunaanni Politiini atorfillit iliusissaannut ilitsersuut

Kalaallit Nunaanni Politiini atorfeqaruit sulianik meeqqanik inuusuttunillu kinguaassiuutitigut atornerluinermut tunngasunik suliaqarlutit, unnerluutiginninnermik tigusaqarnerup kingorna sulianik ima tulleriiaarlugit ingerlatsissaatit:

1 Unnerluutiginninneq pinerluttuliornerunersoq Politiinit nalilernerqassaaq. Paasiniaanermik suliaq kinguartitas-saangitsoq erngerlugu aallartinneqassaaq.

2 Uppernarsaasussaanermut iluaqutaasussatut nalilernerqarpat meeqqamik "inuup misissorneqarneranik" taasamik suliaqartoqassaaq, taanna nakorsap pinerlussimanermik misissuineranik suliaavoq. Matumani politiit angajoqqaatut sinniisuusoq imaluunniit illersuisoq peqatigalugu meeraq Dronning Ingridip Peqqissaavianukaattissavaat misissuinerlu nakorsamit pigaartuusumit ingerlanneqassaaq. Politiit namminneq misissuinermi atortunik (PU-kit) nassassapput aamma misissuinermi nakorsamut ikiutissapput. Misissuinermi ilaatigut aaversittoqassaaq aamma DNA-nit nassarineqarsinnaasunik misissuineq.

3 Unnerluutiginninneq inunnik isumaginnittoqarfimmit, kommunimi oqartussaaffeqarfimmit nalunaarutigineqarsimanngippat taakkua saaffigineqassapput isumaginninnikkut suliaqarfimmit iliuuserisassanik aallartitsinissaq siunertaralugu. Politiit pisussaaffiginngilaat kommunimut saaffiginnissut pillugu ilaqutariinnut ilisimatitsinissaq.

4 Unnerluutiginninneq tunngavissaqartoq nalilernerqarpat "killiliilluni paasiniaanermik" taasamik aallartitsisoqassaaq. Taamaattoq meeraq pillugu paasiniaalluni paasiniaaneruvoq. Matumani unnerluutiginnittoq aamma ilisimannittuusimasinnaasut killisiorneqassapput. Tamanna pereerpat pasineqartoq killisiorneqassaaq.

5 Meeqqanut ilaqutariinnullu Ingerlatsivik ataqtigiis-saarineq siunertaralugu ataatsimeeqatigineqassaaq, matumani politiit suliap ingerlariaqqinnerinik ataasiakkaanik kommunimi inunnik isumaginninnermik oqartussaaffeqarfinnik ataqtigiis-saarinnermi saniatigut, politiit oqartussaaffeqartutut suliaq pillugu paasissutissanik amerlanerusunik tunineqarsinnaavoq. Taakkua tassaasinnapput

meeraq pillugu nalunaarutiginninnerit oqaluttuassartaannut tunngasut aamma ilaqutariit atugarisaannut tunngasut. Ataatsimiinnermi atornerqassaaq misissugassat suunerannik nalunaarsuiffik ilanngussaq 1-imiittoq. Ataatsimiinnermi aamma oqaluuserineqarsinnaavoq pinerluttuliorneq pillugu iliuuserisassanik aallartitsisoqarnissaanik qinnuteqartoqassanersoq, soorlu "pallitseqqusaannginneq", "najueqqusaannginneq" imaluunniit "peertitsineq". Ataqtigiis-saarilluni ataatsimiinnerup kingorna politiit peqqinnissaqarfimmut ataatsimiinnerup ingerlanera pillugu ilisimatitsissummik nassiussissapput, kingorna peqqinnissaqarfimmit peqqis-sutsumut iliuusissat assigiinngitsut isummerfigissavai. Immikkoortoq 4.1.4 takuuk: "Peqqinnissaqarfimmi atorfillit iliuusissaannut ilitsersuut", imm 1.

6 Video atorlugu apersuinerinik ingerlatsisoqassapput ingerlatsisoqarsinnaavoq (Takuuk ataani immikkoortoq), saniatigut misissuinerinik ingerlatsisoqarsinnaavoq.

7 Unnerluutiginninneq tunngavissaqartoq paasineqarpat suliaq pinerluttuliornermik suliatut allatut ingerlanneqassaaq. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq politiit allagarsissaaq suliaq eqqartuussivimmut nassiunneqarpat kiisalu eqqartuussinissamut ullormik aalajangiussisoqarpat. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq eqqartuussiviup aalajangernera pillugu aamma ilisimatinneqassaaq. Kommunimi oqartussaaffeqarfimmi suliamik ingerlatsisut suliap ingerlaqqinnera imaluunniit inernera pillugu ilisimatinneqassanngillat, unnerluutiginninneq taamaatiinnarneqarpat imaluunniit unnerluutiginninneq unitsinneqarpat aatsaat ilisimatitsissutigineqassaaq.

8 Paasinarsippat suliaq tunngavissaqanngitsoq suliaq unitsiinnarneqassaaq. Tamanna pillugu politiit angajoqqaatut sinniisumut nalunaarutiginnissapput, nalunaarutiginninneq taanna allakkatigut pissaaq. Allakkap imarissavai suliap aalajangiiffigineqarnera aamma naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuut. Eqqartuussisarnermut inatsimmi § 314 naapertorlugu, pisumi matumani suliap inernera pillugu kommune paasissutissinneqarsinnaavoq.

4.1.9.2 Video atorlugu killisiuineq:

Paasissutissanik katersuinerup kingorna Politiit isumaqarpata unnerluutiginninneq tunngavissaqartoq, video atorlugu meeraq killisiorneqassanersoq nalilerneqassaaq. Taanna meeqqanut 15-it ataallugit ukiulinnut periarfissaavoq, taamaaliornikkut meeqqap eqqartuussivimmuut ornigulluni killisiorneqarnissaa pinngitsoortinneqartarpoq. Ajornanngippat unnerluutiginninnerup kingorna ullut 7 iluanni video atorlugu killisiuineq ingerlanneqassaaq.

1 Videukkut killisiuineq sioqqullugu ilaqutariit angerlarsimaffiannut pulaartoqartarpoq, amerlanertigut killisiuinissaq ullormik sioqqullugu. Taamaaliortoqassaaq meeqqamut attaveqarnermik pilersitsiniarluni, aqaguani video atorlugu killisiuinissami toqqissisimasinnaaqqullugit. Matumani suliaq oqaluuserineqarneq ajorpoq.

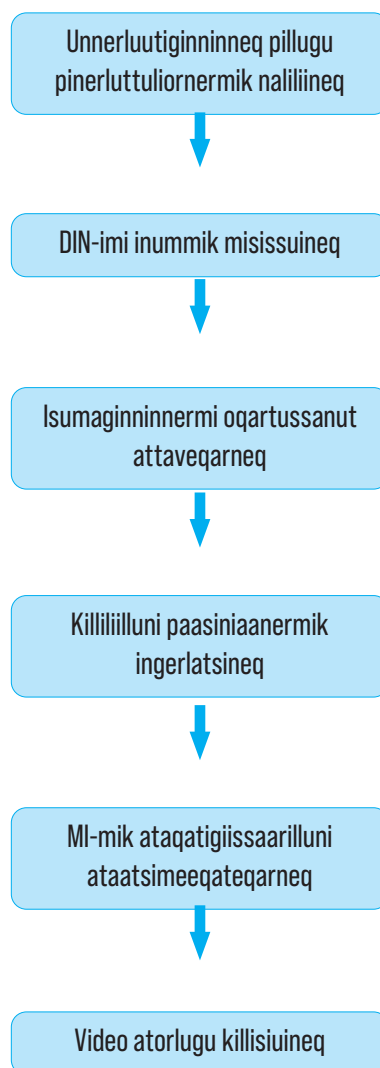
2 Politiit tassaapput video atorlugu killisiuinissamut aggersaasut aamma angajoqqaatut oqartussaaffeqartunut paasissutissiisut. Angajoqqaatut oqartussaaffeqartut killisiuisoqarnissaanut akerliuppata, eqqartuussiviup aalajangiineratigut ingerlanneqarsinnaavoq. Angajoqqaatut oqartussaaffeqartut suliami pasisaappata aamma killisiuinnermut akerliuppata, eqqartuussivik saaffigineqassaaq killisiuinnerullu nalaani eqqartuussisoq najuulluni. Suliami angajoqqaat marluullutik pasisaappata killisiuineq aamma ingerlanneqarsinnaavoq eqqartuussiviup aalajangiineratigut. Angajoqqaatut oqartussaaffeqartoq eqqartuussiviup aalajangiinera pillugu ilisimatitsissaaq.

3 Meeraq 15-it inorlugit ukioqarpat meeqqap illersuisoqarnissaa politiinit eqqartuussivimmuut qinnutigineqassaaq. Isumaginninnermut oqartussaaffeqarfiup sinniisui illersuisutut atuussinnaangillat. Meeraq 15-it qaangerlugit ukioqarpat aallaavittut killisiuineq nalinginnaasoq ingerlanneqarsinnaavoq. Video atorlugu killisiuinnermi meeqqamut sinaakkutissat toqqissisimanartut pilersinneqarnissaat anguniarneqassaaq, meeqqamik "atornerlueqqinnissaq" pinngitsoortikkumallugu. Pasineqartumut illersuisuutitaq video atorlugu killisiuinnerup nalaani aamma najuutissaaq. Video atorlugu killisiuinnermi init marluk atorineqassapput - ini killisiuiffik aamma ini atortut inaat. Inimi killisiuiffimmiissaaq video atorlugu killisiuisoq, immaqalu oqalutsi aamma immaqa meeqqap inuk toqqissisimaaffigisaa oqartussaaffe-

qartunut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsoq. Inimi atortut inaanniissapput illersuisoq, politiinit sullissisoq aamma kommunimi oqartussaaffeqarfimmit sullissisoq.

4 Video atorlugu killisiuineq naammassippat pasineqartup illersuisuni ilagalugu video isiginnaarsinnaavaa. Illersuisup pasineqartoq sinnerlugu killisiuinnermik ingerlatsisoqaaqqissasoq piumasarisinnaavaa. Tamatuma kingorna politiit naliliissapput.

5 Video atorlugu killisiuineq aamma uppernarsaatissat allat tapertaasinnaappata pasilliinnermik saqqummiussisoqassaaq..

5.0 Siunnersorneqarnermut

katsorsartinnermullu neqeroorutit Kommuneqarfik Sermersooq – Nuuk

Kommunip sullissinerata ilaatut meeqqat 0 – 18-inik ukiullit iliuuseqarnermut atasumik neqeroorutitut arlalinnut inner-suunneqarsinnaapput, kinguaassiuutitigut atornerluisoqarsimaneramik pasitsaassisoqarpat, atornerluineq qangaluunniit pisimagaluarpat. Neqeroorutit taakkua pinerluttuliorneq pissutigalugu katsorsaasoqarneranik ingerlanneqarsinnaasup saniatigut ingerlanneqarsinnaanerata neqeroorutaasinnaavoq aamma neqeroorutaasariaqarpat.

Nuummi Kommuneqarfik Sermersuumit katsorsartinnertut aamma siunnersorneqarnertut neqeroorutit tassaasinnaapput:

1. Ajornartoornermut sakkortuumut tarnip pissusiinik immikkut ilisimasalimmit ikiorneqarneq
 2. Inuttut oqaloqatiginninnernik ingerlatsinerit
 3. Meeqqanut inuusuttunullu sakkortuumik nalaataqarsimasunut immikkoortortami katsorsaaneermik ingerlatsineq
 4. Angajoqqaat/ilaqutaasut ingerlaqatigiisumik katsorsartinnerat
 5. Inuusuttunut Sullissivimmi kiisalu Meeqqanut Ilaqutariinullu Sullissivimmi Ammasumik Siunnersorneqarneq.
- Neqeroorutip aamma sullissisup akornanni qanimut suleqatigiinnerup qulakkiissavaa meeqqap atugai aallaavigalugit tamakkiisumik eqqarsartaaseqarluni katsorsaariaaseqarneq, matumani meeqqat ataasiakkaat pisariaqartitaat naapertorlugit katsorsaaneq pilersaarusiorneqassaaq.

1. Ajornartoornermut sakkortuumut tarnip pissusiinik immikkut ilisimasalimmit ikiorneqarneq

Meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluinermik paasisa-qartoqarnera meeqqamut soorluttaaq meeqqap eqqaani inersimasunut ajornartoornermik sakkortuumik aamma sakkortuumik nalaataqarnermik qisuariaatinik ilungersunartunik kinguneqartitsisinnaavoq. Tarnip pissusiinik immikkut ilisimasalimmit "ikiueqqaarnermi" pineqarpoq meeqqami ajornartoornerup tassanngaannartup iliuuseqarfigineqarnera aamma tamatuma nassataanik avatangiisini qisuariaataasut passunneqarnerat. Meeqqap sullissisua tarnip pissusiinik immikkut ilisimasalimmut ajornartoornermi ikiuinermik qinnuteqarsinnaavoq. Neqeroorut Meeqqanut Ilaqutariinnullu suliassaqaarfiup (BFC) imaluunniit Inuusuttunut Sullissivik Nuuk (UC) ataani neqeroorutigineqarsinnaavoq.

2. Inuttut oqaloqatiginninnernik ingerlatsinerit

Inuttut oqaloqatiginninnernik ingerlatsineri, tarnip pissusiinik ilisimasalik meeqqap sakkortuumik misigisimasaminik suliaqarnerani ikiutissaaq, tarnimut kingunerluutini, atornerluinerup nassataanik kingunerluutini imaluunniit

kannguttaatsuliorfigineqarnermik misigisap kinguneranik ikiutissaaq. Oqaloqatiginnernik ingerlatsisoqassaaq kingorna eqqartuussivikkut ingerlatsisoqassappat ingerlatsisoqassanngippalluunniit. Ingerlatsinikkut anguniarneqassaaq, atornerluineq pillugu meeqqap eqqarsaatersuutaanik misigissusianillu suliarinninneranut ikiuunneq, taamatullu atornerluinerup paasineqarnera pillugu qisuariaatit pilersin-neqartut pillugit suliarinninneranik ikiuunneq. Meeqqamut kukkusumik inatsisinillu unioqqutitsilluni iliuuseqarsimaner-mut qisuariaatit ilumoortuunerannut meeqqap misigissusai eqqarsaataasalu oqaasinngortinneqarnissaanut meeraq tapersersorneqassaaq. Taamaattumik oqaloqatiginnerni sammisat tassaasinnaapput atornerluinerup paasineqarnerani misigisat artornartut, atornerlunneqarnermut qisuariaatit, eqqarsaatit misigissutsillu atornerlunneqarnermut tunngasut, aamma atornerluinerup meeqqap inoqatiminut avatangii-siminullu attaveqarneranut sunniutaasinnaasut. Meeqqap sullissisua inuttut oqaloqatiginninnernik ingerlatsinissanut innersuussisinnaavoq. Neqeroorut Meeqqanut Ilaqutariinnullu suliassaqaarfiup (BFC) imaluunniit Inuusuttunut Sullissivik Nuuk (UC) ataani neqeroorutigineqarsinnaavoq.

3. Meeqqanut inuusuttunullu sakkortuumik nalaataqarsimasunut immikkoortortami katsorsaanermik ingerlatsineq Sakkortuumik nalaataqarsimasunut immikkoortortami katsorsartinneq meeqqanut inuusuttunullu neqeroorutaavoq ulluunerani ingerlanneqartoq. Katsorsartinneq Inuusuttunut Sullissivik, Nuuk-mit neqeroorutaavoq. Sakkortuumik nalaataqarsimasut katsorsartinnerat qaammatini 6 sivi-sussuseqarpoq. Avatangiisit ilanngullugit katsorsaanermik ingerlatsinerup saniatigut tarnip pissusiinik immikkut ilisimasalimmik oqaloqatiginnikkut atornerlunneqarneq pillugu meeqqap eqqarsaatai qisuariaataalu suliarineqartarput. Meeqqap sullissia sakkortuumik nalaataqarsimasut katsorsartinnerannut innersuussisinnaavoq.

4. Angajoqqaat/ilaqutaasut ingerlaqatigiisumik katsorsartinnerat

Meeqqamik katsorsaanermut ilaasoq pingaaruteqartoq tassaavoq angajoqqaat/ilaqutaasut ingerlaqatigiisumik katsorsartinnerat/peqataatinneqarnerat, angajoqqaat meeqqap qisuariaatai aamma pisariaqartitai pillugit siunnersorneqarsinnaapput. Tamanna pisariaqarsinnaavoq angajoqqaat/ilaqutariit atuuffiisa pilerseqqinniarnert anguniarlugu. Meeqqap sullissia ilaqutaasut ingerlaqatigiisumik katsorsartinnerannut innersuussisinnaavoq. Taamannak ingerlatsineq amerlanertigut Meeqqanut Ilaqutariinnullu Sullissiviup oqartussaaffigisaatigut pisarpoq, tassannga ilaqutariit ilivitsuunerannik eqqarsariartaaseqarneq pingaartinneqarpoq.

Ammasumik, Kinaassutsimik isertuussilluni Siunnersuineq. Kinguaassiuutitigut atornerlunneqarnermik eqqugaasimasut aamma ilaqutaasut Ammasumik Kinaassutsimik isertuussilluni Siunnersuineramik neqeroorummik atuinissaminik periarfissaqarput. Innuttaasut immikkut innersuunneqaqqaaratik Ammasumik Kinaassutsimik isertuussilluni Siunnersuineramik neqeroorummik saaffiginissinnaapput. Periarfissaq tassaavoq Meeqqanut Ilaqutariinnullu Sullissivik, tassani ilaqutariit meerrartallit siunnersorneqarsinnaapput, ilaqutariinni ilaasortat arlaat kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimatillugu tassani tarnikkut unammilligassaasinnaasunik passussinissaminut sakkussanik pissarsillutik. Meeqqanut Ilaqutariinnullu Sullissivimmi Ammasumik Kinaassutsimik isertuussilluni Siunnersuineq **ataasinngornerit tamaasa nal. 13-15.** ammasarpoq. **Najugaq: C.P Holbøllsvej 8.**

Innuttaasut periarfissaqarput Ammasumik Kinaassutsimik isertuussilluni Siunnersuineramik 3-nik oqaloqateqarnermik pisussaaffiliinngitsunik pissarsinissaminut. Oqaloqateqarnerit amerlanerit pisariaqartinneqassappata Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmi oqartussaaffeqarfimmi sullissisoq saaffigineqassaaq.

Periarfissaq alla tassaavoq Inuusuttunut Sullissivik Nuuk-mi Meeqqanut Inuusuttunullu Ammasumik Kinaassutsimik isertuussilluni Siunnersuineq. Maani inuussuttoq pisussaaffilerneqarani siunnersorneqarnermik aqutissiuunneqarnermillu ornigulluni pissarsisinnaavoq, ajornartorsiutinillu assigiinngitsunik passussinissaminut sakkussalorneqarluni. Ammasumik Kinaassutsimik isertuussisumik Siunnersuineq **ullut tamaasa nal. 9-17** ammasarpoq, najukkanilu pingasuni takuneqarsinnaalluni: **Saqqarlernut 14 aamma Farip Aqqutaa 10 kiisalu Hans Egedesvej 7.** taakkunani aamma oqaloqatigiinnernik 3-nik pisussaaffittaqqanngitsunik pissarsisoqarsinnaavoq. Oqaloqateqarnerit amerlanerit pisariaqartinneqassappata Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmi oqartussaaffeqarfimmi sullissisoq saaffigineqassaaq.

6.0 Ilanngussat

Ilanngussaq 1:

Politiit aamma lsumaginninnermi oqartussat ataqatigissaarillutik ataatsimiinneranni suliassanut najoqqutassaq

Ilanngussaq 2:

Meeqqamik oqaloqatiginninnermi ilitsersuutitut atugassaq.

Ilanngussaq 6.1

Kinguaassiuutitigut atorneerluineq pillugu sulianut tunngasumik ataqatigiissaarilluni ataatsimiinneq

– Kalaallit Nunaanni Politiit aamma Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivik

Inuit ataatsimiinnermi peqataasut:

Misissugassat:

Nalunaarutiginninnermik + unnerluutiginninnermik misissuineq	
Ilaqutariit kikkuunerannik paasiniaaneq (orpik ilaqutariinnik nalunaarsuiffik, genogram il il)	
Meeqqap inuunerani atugassarititaasunik paasiniaaneq	
Meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqassava? (Inissinneqassanngippat, meeraq illersorniarlugu iliuusissat suut aallartinneqassappat?)	
Sulinerup ingerlaqqinnera. Kina sussava qaqugulu? Qanoq ingerlariaqqittoqassava?	

- Tulliatut Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivik Meeqqanut Atuarfeqarnermullu Ingerlatsivimmut ilisimatitsissaaq (meeqqanut paaqqinnittarfirmi aqutsisumut imaluunniit meeqqap atuarfianut meeqqap atuarfiani aqutsisumut) ataatsimiinneq ingerlanneqarsimasoq pillugu.
- Kingorna Kalaallit Nunaanni Politiit Dronning Ingridip Peqqissaavia ataatsimiinneq ingerlanneqarsimasoq pillugu ilisimatissavaat.

Ilanngussaq 6.2

MEEQQANIK OQALOQATIGINNINNERUT INNERSUUSSUTIT

Pingaarnertut kommunimi sullissisunut

Siunertag:

Meeqqamik oqaloqatiginninnerup siunertaaraa meeqqap nalerisimaneranik aamma meeqqap inuunerani pisunik ukkassinissaq, meeraq peqatigalugu pinerluttuliorneq iserfiginngikkaluarlugu. Meeqqamik oqaloqatiginninneq ilaatigut atorpeqassaaq meeqqamut tapersersuinnermik eqqortumik naliliinissamut meeqqap akissuteqaataanik ilanngussinikkut. Meeqqap akissutai, pinnguarnera, timaata pissusilersornera aamma allanngorarnera meeqqamik eqqortumik tapersersuinissamut naliliinnermi. Meeqqap oqaaseqaatai meeqqap ernumassuteqarneranut aamma unammilligassaqarneranut ersiutitut paasineqassapput.

Meeqqamik oqaloqatiginninnermi meeqqamut attaveqarnermik pilersitsiniarluni periutsit tulluuttut innersuussutigineqarput:

1 Meeqqap misigissutsikkut qanoq atugaqarnera tunn-gavigalugu meeqqamik naapitsineq

a. Suliamik ingerlatsisutut meeqqamik oqaloqatiginnit-tussatut aalajangiisuulluinnarpoq maluginiassallugu, annilaanganartunik imaluunniit nuanninngitsunik pisoqarfiusinnaasumik aallartitsisoqalersoq meeqqap malugisimaneraa paasiniassallugu.

b. Meeqqat kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasut nalinginnaasumik inersimasut silarsuaanik tatiginnit-tuunngillat. Aallaaviatigut inersimasunik naapitsinerat siusinnerusukkut misigisimasanit sunnerneqarsimapput, aamma taamaattumik suliamik ingerlatsillutik ikiuttut amerlanertigut ikiortissatut isigineqaratik aarlerinaate-qarsinnaasutut isigineqartarput.

c. Pingaaruteqarpoq meeqqamut attaveqarninni utaqqi-maartutut pissuseqarnissat, aamma:

i. Meeqqap ilinnik isigineqqaarnissaa periarfississavat - tatiginninnermik pilersitsinissamut piumasaqaataam-mat pingaarutilik.

ii. Illit nammineq meeqqamik nakkutiginninnissannut er-sersinniagaanillu paasiniarnissaannut periarfississaatit.

iii. Meeqqap ilinnik misigisai aamma nammineq atukkani qanoq misiginerai pingaartikkit.

2 Illit kinaanivit paasinissaanut meeqqap pisariaqarti-taanik naammassinninneq

a. Meeraq piffissaqartinneqassaaq periarfissaqartin-neqarlunilu illit kinaanerit aamma sooq maaniinnerit paasissallugu.

b. Maluginiaruk illit atuuffiit angajoqqaat aappaanut imaluunniit angajoqqaanut illugiinnut annilaanganermik, toqqissisimannginnermik aamma kamassaqarnermik pilersitsisinnaavoq meeqqamit malugineqarsinnaasumik. Taamaattoqarsinnaanera illit pillutit meeqqap toqqissisi-mannginneranik pilersitseqataasinnaavoq.

c. Illit atuuffiit meeqqamut erseqqissumik paasiuminar-tumillu nassuiaruk.

d. Meeqqap paasisassaattut illit kissaatigisatit uteqqikkit.

3 Angajoqqaanik innimiginninneq

a. Meeqqamik oqaloqatiginninneq pillugu meeqqamik suleqateqarnerup pilersinniarneqarnerani pingaaruteqar-poq, suliaq pineqartoq pillugu sapinngisamik angajoqqaat suleqatigineqarnissaat.

b. Meeqqat angajoqqaaminnut immikkut tatiginnittuup-put angajoqqaat atornerluinnermut peqataasimappata peqataasimanngippataluunniit.

c. Innersuussutigineqassaaq oqaatsit angajoqqaanut tusaatikkusunngisat meeqqamut atorpeqassanngitsut.

4 Meeraq oqaasissaminik oqaatiginninissaanut ikiorneqassaaq

- a. Meeraq ikiorneqassaaq oqaatigisai oqaatigeqqittarlugit.
- b. Meeqqap nammineq oqaasii aamma oqaatigisai iluaqutigalugit apeqqutiniq qulaajaasunik apeqquteqartarit.
- c. Meeqqap nammineerluni angajoqqaaminut atornerlunermik ingerlatsinngitsumut atornerluineq oqaluttuarisimappagu, imaluunniit nalunaarutiginninneq angajoqqaamit tassannga saqqummiunneqarpat, angajoqqaap taassuma najuunnera meeqqamut iluaqutaasinnaavoq. Nalileruk angajoqqaap meeqqani atornerluisuminngaanniit pingaartinneruneraa.
- d. Paasiniauk meeqqap paasissutissiisinaannginneranut suna pissutaanersoq. Oqaluttuarneq pissutigalugu kinguniusinnaasut pillugit annilaanganeq pineqarpa, upperineqannginnissamut annilaanganeq pineqarpa, imaluunniit qinngasaartinnissaq, isornartorsiorneqarissaq pimmatigineqarnissarlunniit pineqarpat?
- e. Meeqqat ilisarimasatit allat assersuutigikkit. "Mee-rarpassuit nalunngisakka ilittut ittuupput. Taakkua annilaangasinnaapput aliasuuteqarlutillu, kisianni oqalut-

tuarinissaat saperpaat oqaluttuarunik susoqassanersoq annilaangagigamikku".

- f. Meeqqat amerlasuut oqaloqatigiinnerup nalaani pinn-guaqarnissaq aamma titartaanissamut periarfissaqarneq kissaatigisarpaat.
- g. Pisoq pillugu meeraq suli toqqissisimanngippat apeqqutiniq oqitsunik aappimik/naaggamik akineqarsinnaasunik misiliigit, oqarlutit meeqqap akissutissani aappiuppat imaluunniit naaggaappat takutiinnarsinnaagaa. Tulliatut smileysinik atugaqarsinnaavutit, kisianni sammisanik ilungersunartuunngitsunik, assersuutigalugu meeqqap qarasaasiakkut spilerneq nuannarineraa, arsaanneq nuannarineraa il il.
- h. Meeraq suli toqqissisimanngippat naapertuunnerussaaq meeraq aperigaanni meeqqap aperineqaqattaarnini nangikkusunneraa, allamik oqaluuserisaqarusunnersoq imaluunniit oqaloqatigiinneq tassunga naarusunneraa.
- i. Innersuussutigineqarpoq sammisanik marlunnik toqqaa-soqassasoq aamma immaqa "illut pingasut atorneqassanersut" (Takuuk assitaliussaq). Sammisat inersimasumit meeraq pillugu annerpaamik erumassutaasut toqqakkit, imaluunniit meeqqap unammilligassai pillugit inersimasut oqaluttuaat annerpaamik assigiinngissutitallit.

MEEQQANIK OQALOQATIGINNINNERNUT INNERSUUSSUTIT

Sulisut sullissanut salliusut pingaarnerutillugit (ilinniartitsisut, perorsaasut, angerlarsimaffinni paarsisartut, ilaqtariit angajoqqaarsiaasartut, peqqinnissaqarfimmi sulisut il il.)

Siunertaq:

Meeqqamik oqaloqatigininnerup siunertaaraa meeqqap nalerisimaneranik aamma meeqqap inuunerani pisunik ukkassinissaq, meeraq peqatigalugu pinerluttuliorneq iserfiginngikkaluarlugu. Meeqqamik oqaloqatigininneq ilaatigut atorineqarsinnaavoq iliuuseqarnerit ingerlateqqinnissaannut aallartitsinissaq eqqarsaatigalugu qanoq ernumatiginermik naliliinermut.

Meeraq suliamik ingerlatsisunut ernumanartunik oqaluttuarpat:

Meeqqanik inuusuttunillu atornerluisoqarneranik suliat amerlasuut politiinut unnerluutigineqartarput angerlarsimaffinni paarsisartut, meeqqeriviit, atuarfik, sunngiffimmi ornittagaq, ilaqtariit angajoqqaarsiaasartut imaluunniit peqqinnissaqarfimmi sulisut nalunaarutiginninneri tunn-gavigalugit.

Nalunaarutiginninnerit tamakku amerlanertigut pisarput meeqqap inersimasoq toqqissisimaffigisani tatigalugu tulaavigisimanerani. Suliamik ingerlatsisutut meeqqamit tatigisatut tulaavigineqarnermi, ernumaammernartumik, meeqqamut suna oqaloqatigiissutigissanerlugit nalorninar-sisinnaavoq. Amerlasuut eqqarsartarput meeraq politiinit killisiorneqartinnagu oqaloqatigineqaqqusaanngitsoq aamma taamaattumik amerlasuut oqaloqatigiinnermik unitsitsiinnartarput.

Illit meeraq politiinit killisiorneqannginnerani oqaloqatigisinnaavat!

Taamaallaanuna meeqqamik killisiuinissaq inerteqqutaasoq imaluunniit apeqqutini kissaatigisatut akissuteqarfigineqartussanik apeqquteqartoqaqqusaanngilaq. Meeraq ernumassutigineqarsinnaasunik oqaluttuarpat, susoqarsimanagera pillugu aperisoqartariaqarpoq. Taamaaliortoqassaaq paasiniallugu ilumut meeqqap atornerlugaasimaneranik ernumatissaqavinnersoq. Ass. meeraq oqaaseqatigiimmik imaattumik oqarsinnaavoq "ataatap/anaanap/ataatarsiamma" usuga attoramiuk. Matumani apeqqutit itisiliinerusut apeqqutigineqartariaqarput paasilluarumallugu uffarnermut perusersarnermulluunniit tunngasumik pisoqarsimanersooq imaluunniit ernumanissamut tunngavissalimmik pisoqarsimanersooq.

Apeqqutit itisiliinerusut ernumanartoqarnera uppersisip-pagu, oqaloqatigiinneq naammassineqassaaq ajattuisutut pissuseqarnani meeqqamullu erseqqissaatigalugu meeqqap oqaasii tusaaneqartut. Meeraq oqaluttuunneqassaaq mee-q-qap oqaluttuarisai allamut oqaatigineqartariaqartut taamannak pisoqaqqeqqunagu meeraq ikiorneqarniassammat.

ASSILIARTALIUSSAT:

1.1:

Apeqqummut akissut tulluarnerpaaq
titarnermi tikkuaruk

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

1.2 1.2 Illut pingasut:

Angerlasimaffik
isumakuluuteqarfiusoq
Suup
nikallortittarpaatit?

Angerlarsimaffik
ingerlalluartoq
Suup
nuannaalersittarpaatit?

Angerlarsimaffik
kissaatiginarnerpaaq
Silarsuarmi tamani
perusunnerpaasat
pisinnaasuugukku,
suna
toqqassagalarpiuk?

Qqartussanut suliassaqarfimmilu sulisunut
ILIUSSISATUT ILITSERSUUT

NUUMMI Meeqqanik Inuusuttunillu kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik
ilisimasaqartoqartillugu imaluunniit pasitsaassisoqartillugu

Kommuneqarfik Sermersooq
Grønlands Sundhedsvæsen
Grønlands Politi

August 2021

KINGUAASSIUTITIGUT ATORNERLUINERMUT AKIUEQATIGIINNEQ (KAA)